

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékalomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évi. 29. sz. 1943 február 6 szombat

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyed-
évre 11.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Változások az olasz kormányban, — a külügyi tárcát újra Mussolini vette át

Fokozódó harcok a keleti fronton, a helyzet sem kedvezőbb, sem kedvezőtlenebb nem lett, —
állapítják meg német részről — A szovjet észak felé tolt támadó erejét — A honvéd had-
sereg harci területének északi részén került sor komolyabb harcokra

A japán külügyminiszter kijelentései Törökországról

A tegnapi nap eseményei közül kiemelkedik az olasz kormány összetételében beállott változás. Rómái hivatalos jelentés szerint a legtöbb miniszteri tárcát gazdát cserélt. Legjelentősebbteljes, hogy a külügyi tárcát újra Mussolini vette át. Alantitkára Bastianini nagykövet lett. Ciano gróf, Mussolini veje, aki 1936 óta külügyminiszter Olaszországnak és mint ilyen, nagy szerepe volt az utóbbi idők külpolitikai eseményeiben, megvált tárcájától és a fasiszta nagytanács tagja lett. Mindenesetre jelentőséget kell tulajdonítani annak, hogy a Duce maga vette kezébe a külügyi tárcát vezetését.

A KELETI FRONT

Fontosság dolgában változatlanul a keleti fronton történő hadiesemények állnak az érdeklődés előterében.

A Don és Donec között — mint az MTI értesül — továbbtarlanak a súlyos elhárító harcok. Ugyanakkor sikeres védőharcot vívnak a német csapatok a Voronyezstől délnyugatra és nyugatra eső területen, valamint a rzevkörnyéki térségben is. Ezek a területek a bolseviszták igen súlyos veszteségei mellett visszautasították a szovjet hadvezetőségnek néhány átkarolásra irányuló kísérletét. A honvédhadsereg harci területén a legutóbbi 24 órában csupán annak északi részén került komolyabb harcokra sor, ahol az ellenség továbbfolytatta erőfeszítéseit.

NÉMET RÉSZRŐL

A keleti arcvonal általános helyzetével kapcsolatban ismételtén rámutatnak, hogy az utóbbi napokban a helyzet sem kedvezőbb, sem kedvezőtlenebb nem lett. Az arcvonal gyújtópontjaira a szovjet támadások nem esőkendő hevesseggel továbbfolytak és a szovjet minden elérhető területét a küzdelembe veti. Ezzel szemben feltűnő az a tény, hogy a német állások körvonalai, amióta új kötelek érkeztek a helyszínre, mindinkább kialakultak.

A mindkét oldali erőgyűjtés következtében egyre fokozódnak a harcok. Mindamellett német részről hangsúlyozzák, hogy az arcvonalon bevetett új csapat-egységeken kívül ugyanakkor új hadosztályokat is állítanak fel. A jövőben eseményekkel kapcsolatosan azonban katonai kö-

rökben semmiféle nyilatkozatot nem tesznek. Miközben tehát a keleti arcvonalon a helyzet szemmel láthatóan megszilárdul — természetesen a jelenlegi mozgó, változatos harcok még mindig tartanak —, az angol-amerikai szövetségnek egyidejűleg a leg-súlyosabb gondokkal kell küzdenie a világtengereken. Amióta a német tengeralattjárók parancsnoka a német haditengerészet tengernagy-főparancsnoka lett, Anglia a legsúlyosabb aggodással néz a német tengeralattjáró-egyvernem új kezdeményezései felé, amint ezt az ellenséges országok sajtója bizonyítja. Az angoloknak és amerikaiaknak nem kell sokáig várniok erre a még változatosabb tevékenységre — állapítják meg tengerészeti körökben. Észak-Afrikában a hadműveletek a tengelyes csapatok tervei szerint folynak anélkül, hogy Montgomerynek, vagy Eisenhowernek sikerült volna a tengelyes csapatok tevékenységét befolyásolnia — állapítják meg Berlinben.

ÉSZAK FELÉ TOLTA A SZOVJET TÁMADÓ EREJÉT

A Német Távirati Iroda katonai munkatársa rendkívül figyelemreméltónak tartja azt aényt, hogy a szovjet támadó erejét a téli hárter északi része felé toltta el. A bolseviszták — írja — heves tüzéségi előkészítés után most olyan szakaszon is támadnak, ahol csaknem 15 hónapja semmiféle harci esemény sem folyt le.

A Voronyezstől északra eső térségben, ott, ahol az arcvonal nyugat felé kanyarodik, most kétségtelenül az ellenséges erőfeszítések újabb súlypontja alakul ki. Egyik szovjet hullám a másik után tör előre, egyik hullámot a másik után vertük vissza. Az ellenség itt olyan német állásokba ütközik, amelyek nem tegnap létesültek, hanem amelyek alatt mélyen tagolt támaszpontokká építettünk ki.

Mindazonáltal az ellenséges kísérlet figyelemreméltó esemény marad és felmerül a kérdés, hogy a szovjet miért ejtette el eddigi támadásainak súlypontját, Rosztovot? Ez több szempontból is tanulságos. Mutatja ugyanis, hogy a szovjet délen kifejtett ereje a német és a szövetséges hadseregeknek a szovjet meglepő, erőlyes elhárítása következtében olyan állapotba ju-

tott, amelyben kezdenek érezhetővé válni a roppant veszteségek is és a kimerülés a látszólag ennek ellentmondó, helyenként még fellépő támadó vállalkozások ellenére.

A KAUKÁZUSI HELYZETTEL

kapcsolatban berlini körök újabb visszatérnek arra, hogy Novoroszjszknál és Krasznodarnál a szovjet támadások és áttörési kísérletek meghiúsultak. Ennek azért van különös jelentősége, mert ebből arra következtetnek, hogy Novoroszjszka a nyugat-kaukázusi német arcvonalnak nyugati sarkpontjává vált, délre Krasznodar felé foglal el előretelt állást. Azt is kiemelik, hogy ez beletartozik azoknak az elszakadási hadműveleteknek keretébe, melyekről a hadsereg főparancsnokság eddig megemlékezett.

ÉSZAK-AFRIKÁBAN

nem került sor nagyobb harci eseményekre. Az ottani helyzettel kapcsolatban az amerikai vélemények nem derültek. Hanson Baldwin, a „New York Times” katonai munkatársa az északafrikai helyzettel foglalkozva megállapítja, hogy Rommel visszavonulása Líbiából és Tripoliszból jól átgondolt hadászati terv volt. Pillanatnyilag a németek vannak hadászati előnyben Észak-Afrikában. Ha sikerül nekik a nyárig kihúzni a Tunisziert vívott harcot, ezzel felborítják a szövetségesek 1943. évi haditerveit.

Algírban kijelentik, hogy döntő fordulatra nem kerülhet sor mindaddig, amíg Montgomery csapatainak zömével el nem éri Tunisziát. Montgomery előrenyomulását — mint Kairóból jelentik — a német és olasz utóvédék jelentős mértékben meglasztották.

A Líbiából visszavonult tengelyes csapatok már elfoglalták állásaikat a Mareth-vonalban.

A 8. brit hadsereg még mindig a tuniszi-líbiai határvidéken folytatja felvonulását. Nagymértékben lassítják a felvonulást a Rommel utóvédei által a határvidéken lerakott aknamezők, melyek a brit csapatokat óvatossá előrehaladásra készítik.

A JAPÁN KÜLÜGYMINISZTER

rendkívül érdekes kijelentésekkel tett. Tani külügyminiszter az országgyűlés költségvetési bizottsá-

gában pénteken beszédet mondott, amelyben kifejezést adott annak a rendíthetetlenül biztos hitének, hogy a tengely ebben a háborúban győzni fog. Szilárd meggyőződés — mondotta a miniszter —, hogy Törökország vezetői helyesen ítélik meg a jelenlegi nemzetközi helyzetet és politikájukban nem követnek el hibákat. Hangsúlyozta, hogy a jelenlegi háborús helyzet egészen más, mint az első világ-háborúban volt, mert akkor Németországnak egyedül kellett folytatni a harcot. Ma Japán páratlan haditengerészetével Németországnak nemesek erős hadserege van, hanem hadászati helyzete is rendkívül kedvező. Rendkívül érdekel — mondotta a külügyminiszter —, milyen magatartást tanúsít Törökország a jövőben, de meggyőződés, hogy Törökország vezetői bármilyen irányítják majd hazájuk sorsát.

VÁLTOZATLAN A JAPÁN-NÉMET VISZONY

Tani japán külügyminiszter Ikesaki képviselőnek a kormány külpolitikájáról és a tengelyhatalmakkal való viszonyáról szóló interpellációjára többi között a következőket jelentette ki:

— Az ellenségnek azok az állításai, hogy Japannak önző szándékai vannak Francia-Indokínára, vagy Holland-Indiára vonatkozóan, alaptalanok. A két övezet illetően Japannak nincsenek olyan szándékai, amelyeket az ellenség neki tulajdonít.

— Ami a hármasegyezmény hatalmaikhoz való viszonyt illeti, ez szorosabb és barátságosabb, mint valaha. Semmiféle változás nem állott be a japán-német viszonyban és ha az ellenség nézetkülönbségekről, vagy ezek lehetőségéről beszél, akkor csak önmagát ámitja.

HOL ÉS MERRE JÁR CHURCHILL?

Német politikai körökben úgy tudják, hogy Churchill casablancái, adanai, kairói és ciprusi látogatásai után tovább folytatja körútját. Lehet, hogy Gibraltáron tartózkodik és egy semleges állam fejével való találkozásra fáradozik. Lehetséges továbbá, hogy a Közelkeletre folytatja útját, de nagyon valószínű, hogy Teheránon keresztül Kujbisevbe, vagy Moszkvába tart.

A berlini Wilhelmstrassen a török sátonak az Inonü-Chur-

chill találkozásával kapcsolatosan elfoglalt magatartásáról feltett kérdésekre válaszolva megjegyezték, hogy a török sajtóhangok teljes egészében megerősítik a Berlinben ezzel kapcsolatosan vallott felfogást. Arra a kérdésre, amely Churchillek más államférfiakkal leendő újabb tárgyalásainak lehetőségére vonatkozott, a külügyi hivatal tájékoztatója ezt válaszolta: Németországot és szövetségeseit tárgyalásokkal nem lehet sarokba szorítani.

BEAVERBROOK LORD

kijelentése körül nagy vita támadt a külföldi sajtóban. A lord azt mondotta egyik beszédében, hogy „minden angol boldog lenne, ha a Szovjet-Unió győzne”. A Rómában megjelenő „Avvenire” című katolikus lap az alábbiakat írja ezzel kapcsolatban.

— Ez a vallomás csak néhány naív embert lephett meg. Másrészt viszont igen értékes adat, mert megerősíti a „Times” egyik legutóbbi nyilatkozatát, amely egész Európában nagy visszhangot keltett. Ezt a visszhangot egyébként megerősítette az angol hírszolgálati iroda is, közvetve pedig maga Eden külügyminiszter. Mindezek a hírtörzések egybehangzóan megjegyznek az elsőzben semleges részről közzétett értesüléssel, amely szerint Nagy-Britannia elismerte Szovjetunió Európá feletti való rendelkezési jogát.

ÜLÉST TARTOTT A CSENDESÓCEÁNI HADI TANÁCS

Washingtoni jelentés szerint a csendesóceáni haditanács február 3-án Roosevelt elnökletével ülést tartott. Az ülésen behatóan megbeszéltek az egész háborús helyzetet.

A haditanács ülése után a tanács egyik tagja kijelentette, hogy Roosevelt „ragyogóan” megoldotta azt a kérdést, hogy ebben az évben Európában hol támadják meg a tengelyt?

Leendő anyák, akiknek különös gonddal kell arra ügyelniük, hogy bélműködésük rendben legyen, ezen célú és érhettek el, ha időközönként reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

TISZTÁZÓDOTT A TÜRÖKORSZÁGI POLITIKAI HELYZET

A Basler Nachrichten ankarai jelentése szerint az adanai konferencia után tisztázottak a törökországi politikai helyzetet. Itteni politikai körökben arra várnak, hogy Szaradzoglu miniszterelnök hosszabb beszámoló keretében tájékoztatja a pártsoportokat, amelyek közléseit már türelmetlenül várják.

A konferencia egyik fontos eredményének tekintik azt, hogy a török védelmi biztonság megjavítása mellett bizonyos mé-

tékben tisztázódott Törökország és a Szovjetunió közötti kapcsolat kérdése. Ebben a tekintetben további fejleményeket várnak. Bár ezt hivatalosan nem közölték.

MUSSOLINI BESZÉDÉVEL CÁFOLTA MEG A BETEGSÉGÉRŐL TERJESZTETT ALHIREKET

A római sajtó csütörtökön az angolszász hírszolgálatnak azzal az állításával foglalkozott, amit a Duce betegségről terjesztett. Miután Mussolini nagy beszéde, amelyet a fasiszta milícia húszéves jubileumának nagy ünnepén tartott meg, cáfolta ezt a propagandáért, most a kairói rádió az egész beszédet mesének akarja beállítani és azt állítja, hogy Mussolini egyáltalán nem is beszélt, hanem az olasz sajtó és rádió kitalálta erről szóló jelentéseit. Az olasz lapok élesen bírálják a kairói rádió magatartását.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

A német és román csapatok szétverték nagyobb szovjet erőket partraszállási kísérleteit Novoroszjszk vidékén. A partraérett zászlóaljokat bekerítették és azok megsemmisítése folyamatban van. Tizenkilenc csapatszállyaló bárkát elpusztítottak.

A Don és Kuban torkolat vidékén erős ellenséges támadásokat vertünk vissza és a bolsevikieknek súlyos veszteségeket okoztunk.

A Donec arcvonal déli részén

Heves hóviharok Voronyezstől nyugatra

Berlin, február 5. A Voronyezstől nyugatra fekvő területen, ahol a szovjet lövegáldások elhárítására és a bolsevisták utánpótlást lebonyolító vonalainak megszakítására nagy német tartalékok állanak rendelkezésre, a hófúvások és heves hóviharok mind a két részen

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Nyugat-Tripolitániában hátrévedünk sikeres ellenállást fejtettek ki az ellenség fokozódó felderítő tevékenységével szemben. Az ellenség több társzekeret vesztett.

Tunéziában néhány helyi jellegű átközetet jelentenek, amelyek során a tengelykötőművek néhány könnyű páncélosos zászmányoltak. Azoknak a hadifoglyoknak a száma, akiket a fe-

Légítámadás Torino és más olasz városok ellen

Csütörtökön késő este ellenséges repülőgépek egymást követő hullámokban támadást intéztek Torino városa és környéke ellen. A bombák több épületet eltaláltak. Az áldozatok számát még nem állapították meg. Az ellenséges repülőgépek

Nyugati légiháború

Egy amerikai bombázókötélék megkísérelt támadási kísérlete német terület ellen

A néme véderő főparancsnoksága közli:

Egy amerikai bombázó kötélek kísérletet tett a felhőtakaró védelmében nyugat németországi terület megtámadására. — A kísérlet megfiúszult. Vadász-

ben általában nyugalom volt. A középső Donec-szakaszon és Oskol-szakaszon a négy elhárító csata egyre fokozódó hevességgel tovább tart.

A Ladoga-tótól délre újabb tüzérsséggel és páncélosokkal támogatott ellenséges támadások omlottak össze a bolsevikiek súlyos veszteségei mellett a német főharcvonalak előtt.

A Don és Donec közötti súlyos elhárító harcokban a westfalai 26. és a sziléziai 320. gyalogos hadosztály különösen kiűntette magát. (MTI.)

erősen akadályozzák a menetelést és a szállítást.

A Ladoga-tótól délre folytatódna a sikeres elhárító harcok. A bolsevikieknek — bár többször egymásután megismételték támadásukat — egyetlen helyen sem sikerült előrelőrnök a fő német arcvonalhoz. (NTI.)

ruár második közleményben említett műveletek során cjtettünk, több mint ezerre emelkedett. A Tunézia feletti vívott légiharcokban olasz és német vadászipülőgépek 15 ellenséges gépet lőttek le a Földközi tengeren. Egy nagyobb kétmotoros repülőalakat sikertelen támadást intézett karavánunk ellen. Az ellenséges repülőgépek közül a karavánt kísérő repülőgépek egyet lelőttek.

Spezia vidékén jelentek meg és bombákat dobtak le. A bombák nem okoztak súlyosabb károkat. Trapani ellen az éjszaka ellenséges gépek légi támadást hajtottak végre. Az egyik gép Bonagia közelében kigyulladt és lezuhantva darabokra zúzódt. (MTI.)

repülőgépek és a légvédelmi tüzéség az amerikai kötéleket szétzavarta és visszavetette a tengerre. Az ellenség 8 négy-motoros repülőgépet vesztett. A találomra ledobott bombák a engerpárt vidékén jelentéktelen

károkat okoztak.

Néhány ellenséges bombázó péntekre virradó éjjel zavaró támadásokat hajtott végre Nyugat-Németország ellen.

Páris, február 5. Angol bombázók szerdán délután újból megtámadtak egy francia fővárost és nagy magasságból

Változások az olasz kormány összetételében

Róma, febr. 5. (Stefani) Királyi rendelettel a kormány összetétele a következőkben változott meg:

A külügyi tárcát újra a Duce vette át, államtitkára pedig Giuseppe Bastianini nagykövet. Ciano grófot háromévi időtartamra meghívták a fasiszta nagytanács tagjai közé.

Az igazságügyek minisztere Grandi gróf, kinek helyébe a fasiszta kamarák és testületek elnökségét Alfredo de Marsini nemzeti tanácsos veszi át.

Pénzügyminiszter a lelépő Paolo Thaon di Revel helyett Giacomo Acerbo báró, a fasiszta testületek kamarája költségvetési bizottságának elnöke lett.

Nemzetnevelésügyi miniszter Giuseppe Bottai helyett Carlo Biggini nemzeti tanácsos, a pisa egyetem rektora lett.

Közoktatásügyi miniszter Giuseppe Gorla mérnök utódképen

Egy angol vezérőrnagy éles bírálata az angolszász hadvezetéről és tervekről

Genf, február 5. (NTI) Londonból jelentik: „Hipnotikus álomba merültünk?” — veti fel a kérdést C. Faller vezérőrnagy az Evening Standard hasábjain a katonai helyzettel foglalkozó cikkében.

— Ugylátszik — írja Faller —, hogy a szövetségesek transzba estek. Nem reálisztikusan ítélik meg a katonai helyzetet, hanem saját vágyálmak irányítják őket. Sajnos azonban ez a háború minden álmódosításuk mellett sem úgy folyik, mint azt szeretnék.

— Az ellentmondó tapasztalatok után is megint a tömegekkel akarják ezt a háborút megnyerni pedig ezzel veszítik el a háborút. Mindenekelőtt hiányzik a bevetendő tömeg is, de hiányzik főleg a minőség mind a csapatok, mind az anyag terén. Az ostobaság csúcspontja, hogy a szövetségesek ilyen ügyetlenül léptek fel a búvárnaszádvesztéllyel szemben és esztelen terveket vitattak

Minden nélkülözhető üzemet, üzletet megszüntetnek Németországban

Berlin, febr. 5. A birodalmi gazdasági miniszter csütörtökön becsátotta ki a már bejelentett és előre várt gazdaságpolitikai intézkedéseket, amelyek arra szolgálnak, hogy a munkaerőket még nagyobb mértékben a közvetlen hadifontosságú célok szolgálatába állítsák.

A most elrendelt üzemmegszüntetéseket sok tekintetben ugyan helyi intézkedésekre szorítkoznak, de egész gazdasági ágakat is megszüntetnek, úgy, hogy a termelés struktúrája is megváltozik.

A nagy- és kiskereskedelem terén mindazokat az üzleteket bezárják, amelyek nem hadifontosságúak, vagy pedig nem életbevágóan fontosak. Így például megszűnnek a pénzületek, a fényűzési cikkek eladásával foglalkozó üzletek, az illatszertárak stb. Más üzleteknél, mint a bútortor-, a textil-, cipőkereskedések-

bombákat dobtak le, amelyek semmiféle katonai célpontot nem találtak el. Az egyik város részben 21 polgári személyt öltek meg a bombák, 60 ember megsebesült. Az áldozatok között asszonyok, gyermekek és öregek, valamint Németországból hazatért foglyok is vannak.

Zenone Benini nemzeti tanácsos lett.

Közlekedésügyi miniszter Giovanni Host Venturi utódképpen Vittorio Cili szenátor.

Testületügyi miniszter Renato Ricci helyett Carlo Tiengo dr. milánói prefektus.

Nepnevelésügyi miniszter Alessandro Pavolini utódképpen Oreste Conomi nemzeti tanácsos.

A háborús gyáripari termelés államtitkárságát haditermelésügyi miniszteri rangra emelték és élére Favagrossa tábornokot, a jelenlegi államtitkár nevezték ki.

Luigi Russo miniszterelnökségi államtitkár utódként Amilcare Rossi nemzeti tanácsost, a front-harcosok nemzeti szövetségének elnökét nevezték ki.

Guido Buffarini belügyi államtitkár utóda Umberto Albini, nápolyi prefektus lett. (MTI)

— Kettő egymásnak ellentmondó támadást vettek terbe. Egy bombákkal és egy megszállással való támadást. Az elsőhöz roppant nagyszámú repülőgépre volna szükség, a másodikhoz nagyszámú szállítóhajóra. Mindkettőhöz azonban szükségesek vadászrepülőgépek a levegőben való védelem miatt. De e három közül egyik sem áll rendelkezésre megfelelő számban.

— Mindezekben a kérdésekben döntő a következő megfontolás. Hogyan tudnók térdre kényszeríteni bombákkal az ellenséget mindaddig, amíg a repülőgéptámaszpontok olyan szigeteken vannak, amelyeket az ellenség a tenger felől lassan, de biztosan meg tud fojtani. Tiszára örültséggel ilyen körülmények között az annyira veszélyeztetett szigetről kiindulva Európa ellen támadást megkísérelni.

nél stb., helyi felülvizsgálat alapján az üzletek egy részét az áruházakban is egyes osztályokat megszüntetnek és a nagyvárosokban valószínűleg az áruházak egy részét is. A rendelkezések nem érintik az élelmiszer- és szénkereskedelmet, mint általában a lakosság mindenféle ellátását.

Az ipart az új rendeletek nem érintik annyira, mivel az összes üzemek, amelyek javítási munkálatokkal foglalkoznak, továbbra is működhetnek és az ipar legtöbb ága már régóta a közvetlen hadianyagtermelés szolgálatában áll. Ennek ellenére azonban az iparban is lényeges korlátozások lesznek.

Berlin, február 5. (MTI) A kereskedelmi üzemekre vonatkozó rendelet elsősorban a kiskereskedelmet érinti. A háború eleje óta nyolcvan ezer kiskereskedelmi üzemot szüntettek meg és még hatszáz ezer működik.

A kereskedelmi üzemek megszüntetésénél elsősorban azokra kerül sor, amelyek fényűzési igényeket elégítenek ki, mint az ékszerekkel, arany- és ezüsttárgyakkal, kozmetikai és szépségápolókkal, játékokkal, rádiókészülékekkel, hangszerekkel való kereskedések addig például az élelmiszerkereskedések, szénkereskedések nem esnek a megszüntető rendelkezések alá.

Ipari üzemeknél ugyancsak megkísérelnek részben azokat az üzemeket, amelyek elsősorban köz-

szükségleti igényeket elégítenek ki. Megszűnnek a kevés emberrel dolgozó ipari üzemek és elsősorban azok, amelyek ma elsősorban közszükségleti cikkek termelnek. Így például nincs szükség aranyművesekre, a divatszalonokban dolgozóakra stb. Némely üzemben egyszerűsítik a munkát. Például a férfifodrászok működésére ezentúl csupán a hajvágrásra, borotválásra és a fejmosásra korlátozódik, a női fodrászoké pedig a fésülésre és a hajmosásra. Tartós hullámra háborúban nincs szükség.

A vendéglőipar körében megszüntetik mindazokat az üzemeket, amelyek fényűzést szolgálnak, tehát a mulatókat, kávéházakat, bárókat drága éttermeket Berlinben a vendéglőipari üzemeknek körülbelül nyolcvan százalékát megszüntették.

Külön intézkednek a rendelet a bank és biztosítási vállalatok csökkentéséről. A nagyobb magánbankok és szövetségek közül eddig a háború folyamán kesszázhetvenet szüntettek meg, ezután még sokkal többet csuknak be.

Kiderült a Darlan-rejtély

London, február 5. (Bud. Tud.) A „Times” washingtoni tudósítója megbízható forrásból közli az első hiteles adatokat arról, hogy vette kezébe Darlan annakidején Észak-Afrikában a vezetést. Az amerikai hadvezetőkkel való megbeszélések és tervek alapján tulajdonképpen Giraud tábornokot szemelték ki Észak-Afrika főparancsnokává és politikai vezetőjévé. Minden megegyezést ennek értelmében Giraud tábornokkal kötöttek.

Amikor Giraud Észak-Afrikába érkezett, nem várt módon Darlant és Juin tábornokot találta Algírban. Mindket őjüket letartóztatták. Közben kiderült, hogy az angolszász expedíció ellenállás nélküli partraszállására az előkészületek nem hajtották végre mindenütt.

Giraud erre többórás rábeszélés után meggyőzte Darlant és Juin s rávette őket, hogy a szövetségesek mellé álljanak.

Giraud ezután átadta Darlanak a politikai hatalmat s ezáltal Darlan parancsot adott a tüzelés beszüntetésére. Giraud is Darlan parancsainak helyezte magát alá, hogy a partraszálló csapatok és védők további vérontását elkerüljék. Így történt azután az, hogy nem Giraud tábornok, hanem előre nem látott módon Darlan vette át Észak-Afrikában a legfőbb vezetést.

A lap tudósítója a továbbiakban jelenti, hogy tulajdonképpen Chatel algériai főkörmányzó volt az oka annak, hogy a tengelycsapatok Tunéziába jutottak. Chatel a lap szerint kelős szerepet játszott, mert külsőleg csatlakozott ugyan Darlanhoz és Giraudhoz, másrészt azonban ájékozottat adott kormányának Vichyben. Ilyenképpen váli lehetségessé, hogy a vichyi kormány Platon tengernagyot Tunisza küldje és Platonnak sikerült rávenni Estava főkörmányzót, aki már parancsot adott a partraszálló tengelycsapatokra való tüzelésre, hogy ezt a parancsot visszavonja.

— Eltörté a lábát a rázuhanó zsák, Pál Imre, Szeffü u. 13. sz. alatti lakosnak az István gözmalomban, zákolás közben. A megtört a sebészeti klinikára szállították.

— Ekszereket lopott bíró Bányfyejtől, öt hónapra ítélték. Csörgő Katalin szolnoki illetőségű 20 éves gyermekgondozónő, aki báró Bányfy Daniélnél, Rakovszky Istvánnál és ifj. báró Bányfy Edénél nagyértékű ékszert lopott mintegy 3000 pengő értékben s Göbmes-torháza és Szászrégenben is több lopást követett el. A marosvásárhelyi törvényszék jogerősen öthónapi fogságra ítélte.

Meteor Mozgó műsora Szombaton 5 és 7 órakor vasárnap délelőtt 11, délután 3, 5, 7-kor magyar film Karády Katalin, Jávör Jái, Csontos Mály Pethes. Egy tál lencse

Hungária Filmszínház A szenvedélyek és érzelmek filmje: Keresztúton Főszereplők: Tolnay, Ajtay, Perényi, Somlay. Előadások: 3, 5 és 7 órakor.

Vígyszínház mozgó Ma, 3, 5, 7 órakor a meghatározott magyar film: ELNÉMULT HARANGOK Rákosi Viktor regénye. Fősz.: Kiss Ferenc, Nagy István, Lukács Margit. Jön! a legnagyobb magyar film: SZERELMI LÁZ. Dayka Margit, Csontos fős.

Panaszok a kenyér minősége ellen

A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket

A Közelelmezési Ügyosztály közli, hogy a Tiszti Főorvosi Hivatal és a m. kir. Vegyiskérleti Állomás kiküldöttjei a kenyér minősége elleni panaszok folytán a sütő iparosok műhelyeiben meglepő helyszíni vizsgálatokat tartanak. Azok a sütők, akiknél szabálytalanságot találnak — a kihágási eljárás megindítása mellett — a hatósági lisztellátásból haladéktalanul kizártnak. Jogos panasz folytán már is több sütő ellen indult eljárás.

Közli egyúttal, hogy a Közelelmezési Ügyosztály elszámolási osztályánál (Dobozai útjáró I. emelet) a vásárolt kenyér minősége miatt személyesen bárki panaszt tehet. A panaszt azonban csak a kifogásolt kenyérdarab bemutatásával lehet megtenni, e mellett az is szükséges, hogy a kifogásolt kenyérdarabon a sütőmester címkeje rajta legyen, mert másként a szabálytalanságot nem lehet rábizonyítani. Névtelen feljelentés nem tárgyalható.

A Közelelmezési Ügyosztály felhívja a sütőmestereket, hogy a kenyérnek címkével ellátására vonatkozó rendelkezés szigorúan alkalmazkodjanak.

A fenti hivatalos értesítést midőn közöljük, megállapítjuk, hogy a Közelelmezési Ügyosztály feladata magaslatán állva sürgősen megtette az intézkedéseket a felmerült panaszok orvoslására.

Lapunkhoz is számtalan levél érkezett, melynek írói a kenyér minőségét kifogásolják és szót tesznek egyes pékek eljárását. Nem általánosítunk, tudjuk jól, hogy a debreceni pékek többsége a mai időknek megfelelően látja el feladatát, de hallottunk eseteket, hogy egyeseknél kukoricadara és más silány ehetetlen anyag kerül a kenyérbe, amely ezek miatt válik élvezhetetlenné. Eppen ezért igen helyénvaló a megindított vizsgálat, mely a felmerült visszaéléseket nyomban felderíti és az azonnali megtorlástól is gondoskodik. Azoknak a pékeknek, kik a szabályokat betartják, természetesen nincs mitől tartani, de a szabálytalanságot elkövetőkkel szemben az ügyosztály azt a megtorlást alkalmazza, hogy a lisztellátásból nyomban kizárja. Ez a hatékony eljárás meggyűlöltetja a közönséget és bizonyára arra az eredményre fog vezetni, hogy még szigorúsan sem történik szabálytalanság a kenyér előállításánál.

Meghalt Demjén Ferenc hajdúszoboszlói ref. lelkipásztor, egyházmegyei tanácsbíró

Nagy gyász van Hajdúszoboszló reformátusának és gyászában őszinte részvétel osztozik Debrecen és Hajdú vármegye reformátusai is. Demjén Ferenc hajdúszoboszlói lelkipásztor, a szoboszlói református egyház presbiteriumának lelkész-elnöke, egyházmegyei tanácsbíró, Hajdú vármegye törvényhatósági és közigazgatási bizottságának tagja és Hajdúszoboszló város képviselőtestületi tagja életének 70-ik, hajdúszoboszlói lelkipásztori szolgálatának 35-ik évében rövid, de súlyos szenvedés után Debrecenben a belgyógyászati klinikán elhunyt.

Demjén Ferenc ősrégi kalvinista családból származott. Középiskolai tanulmányait Zilahon végezte, itt érettségizett. Teológiai tanulmányait Debrecenben végezte el és 1902-ben itt szentel-

ték lelkipásztornak. Hosszú és áldásos lelkipásztori működését Hajdúszoboszlón kezdődött, ahol segédlelkész volt, majd Szilágyipániton lett lelkipásztor. Az Alsószabolcs-hajduvidéki Egyházmegyének hosszú időn át volt könyvtárosa, tanácsbírója és számvéveje. Számos egyesületben töltött be vezető tisztséget, jótékonyági munkájáról közmert volt megismerve. Erős szociális érzésű férfiú volt, aki szívesen segítette a szegényeket. Felismerve a községben lévő gyászoltak, de gyászolt gyermekei helyzetét, a gyászoltak egész Hajdú vármegye reformátusai és halálának híre a református egyház és vármegyei háza épületére felkerült a gyászlobogó. Temetésén, mely ma délután lesz Debrecenben, Bartha László tiszlakői esperes mond gyászbeszédet.

A szabadságos katonák elszállítása megkezdődött

Magyar Távirati Iroda jelenti: A szabadságos vonatokon a torédas megszünt, ezért a 200-zal kezdődő tábori postaszámú alakulatokhoz a szabadságon lévő elszállítása február 6-án kezdetét veszti.

Február 6-án 18 óráig a budapesti rendészeti és katonagondozó állomásnál elutazásra jelentkeznek azok, akik korábbi jelentkezésükkor már kaptak helyjegyet január 18-ára és 19-ére. Február 7-én 18 óráig azok jelentkeznek itt, akik január hó 20-ára és 21-ére kaptak helyjegyet.

A többi szabadságos várja meg a következő napokon a rádióban 7 órakor, 14.30 órakor és 18.50 órakor adott hírek során felolvasásra kerülő közleményt és aszerint járjon el.

A 100-zal kezdődő tábori postaszámmal rendelkező alakulatoktól szabadságoltak szabadságuk lejárta szerinti időpontban induljanak útnak.

Az utazóknak csak két csomagjuk lehet, amit két kézben egyedül könnyűszerrel hosszú úton el tudnak vinni. Vasúti végállomástól szállítóeszközök nem allanak rendelkezésre, romlandó anyagot senki ne vigyen ma-

gával. Egyébként csak a megengedett anyagok szállíthatók. Bajtársak részére csomagokat senki ne vállaljon. Már a múltban előfordult számtalan esetben, hogy szállítóeszközök hiányában egyesek ilyen csomagokat elhagytak és ezáltal nem kívánatos színben tüntek fel. Jelenleg is takarékoságot követelő helyzetünkben az ételkészlet kivételével felesleges pazarlás. A szabálytalan csomagokat a rendészeti parancsnokok átvizsgálják és elszállítást megakadályozzák. (MTI)

Időszerű kislexikon

Funk Walter, a német birodalom gazdasági minisztere becsátotta ki azt a három rendeletet, amely a totális háború érdekében a német nép minden erejét mozgósítja. 1890-ben született. 1931-ben nevezte ki Hitler a nemzeti szocialista párt gazdasági tanácsadójává. 1933-ban a birodalmi kormány sajtófőnöke lesz, ő állítja át a német sajtót. 1938-ban kapja mostani megbízatását, birodalmi gazdasági miniszter lesz. 1940-ben újabb megbízatása: ő dolgozza ki a háború utáni európai gazdasági rend tervezését.

A Kormányzó Urat kérte fel huszonegyedik gyermeke keresztapjával

A közelmúltban a Szent Koronához visszatért Muraközéből Léhner András törvényhatósági útról, felsőlendyal lakos nemrégiben született 21. fiúgyermekénél a keresztapai tisztség elfogadására a Kormányzó Ur őfelméltóságát kérte fel. A Kormányzó Ur teljesítette is a vend szírmazását, de igaz magyar érzelmű és magyar hazájához hűségesen ragaszkodó derék apa kérelmét, akinek mind a 21 gyermeke, közülük 8 fiú, életben van. A keresztelési ünnepségen a Kormányzó Urat Vas vármegye főispánja fogja képviselni és ő adja át a szülőknek a keresztelési ajándékot.

25.000 pengőt gyűjtöttek a debreceni kereskedők a Főméltóságú Asszony akciójára

A katonák hozzátartozói jávára megindított gyűjtés a holnapi nappal lejár és így még alkalma van azoknak a kereskedőknek adományait átadni, akik valamely okból kimaradtak a gyűjtésből. A gyűjtőbizottság a legtöbb gyűjtőit már összeszámolta és az eddigi gyűjtés eredménye 24.887.18 P. A már közölteken kívül nagyobb összeget adtak: Rózsa virágszarnok 100, Gebauer temetkezési intézet 100, Havas harisnyázlet 50, Fogel Andor 50, Szitta Ottokár 50, Kardos Jenő 20, Herman Jenőné 30, Berger Zsigmond 30 P. — Dr vitéz Dávid Géza, a gyűjtő bizottság elnöke.

A debreceni iparosok adománya a Kormányzó akciójára már meghaladja a 23.000 pengőt

A debreceni iparosok körében indított gyűjtés a Kormányzó akciójára már meghaladja a 23.000 pengőt. Tekintettel arra, hogy eddig még a debreceni iparosoknak csak a fele adakozott, a legszebb eredményre számítnak, akik a gyűjtést inézik.

A pénteki napon a következő nagyobb adományok érkeztek: Titonelli Lajos tímármester 35, Nagy József és társai szűcsmesterek 100, Mayer Emil villany szerelő 40, Andriók József hentes 20, Cserép Sándor lá szerész 20, Szilágyi Márton csizmadia 20, Acél Imre fogműves 25, özv. Frits Károlyné szűcsvezet 40, Illyés Sándor szűcsmester 95, Varga József hentes 20, Hartl János cukorkakészítő 50, Pusztai és Pásztor gépjavitók 60, Szabó Imre asztalos 30, Szolnoky Győző laka osmester 20, Karsay László műszerész 30, Bánki János sűtmester 20, Katona Pál hentesmester továbbí 20, Bálint Sándor asztalosmester további 20 pengő.

Hirtelen halál egy Bösör-ményi-úti műhelyben

Munkácsi Kálmán 49 éves műszerész, Kuruc-utca 7. szám alatti lakos tegnap este munka után, amikor már hazafelé készült menni Novák József Bösör-ményi-út 53. szám alatti levő műhelyéből, ahol dolgozott, hirtelen rosszul lett. Szívéhez kapott, néhány lépést tett, majd összeesett. Néhány percig hörgő hang szakadt fel torkán, munkatársai nyomban orvosért küldtek, azonban Munkácsi Kálmán még mielőtt az orvos megérkezhetett volna, meghalt.

A hirtelen halál ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot. Kihallgatták munkatársait, akik közül Sárközi Sándor elmondotta, hogy Munkácsi Kálmán már régebben betegeskedik, szívujaja volt. Halálát is szívbetegség okozta.

Az arany és ezüst ára

Különösen vidékről mind gyakrabban érdeklődnek és kérnek felvilágosítást az arany és ezüst ára felől. Felpanaszolják, hogy egyes üzerek szegény megszorult emberek utolsó kevéske aranyneműjét, tájékozatlanságukat kihasználva, mélyen áron alul vásárolják meg, másrészt pedig spekulatív céllal felhajtják az arany és ezüst árát. A közönség tájékoztatása céljából közöljük a budapesti nemzeti és drágakőcsarnok árjegyzőbizottságának hivatalos árjegyzését e hétről.

Eszerint
14 karátos tőrt arany grammja 18—19 pengő.
Szinezüst kilogrammja 495—505 pengő.
Tőrt ezüst kilogrammja 340—360 pengő.
Ekszereseknél eladói ár fazonnal, illetve munkadíjjal:
14 karátos karikagyűrű grammja 31.30 pengő.
Egyéb aranynemű grammja 34.20 pengő.
Ezüst kilogrammja 750—860 P.
Ezekhez az árakhoz jönnek még az illetékek.

Egy halálra ítélt kalandos szökése a szegedi fogházból

Déri József 32 éves asztalossegéd, akit a szegedi törvényszék néhány nappal ezelőtt ítélt halálra, tegnap megszökött a szegedi törvényszék fogházból.

Megállapították, hogy szökésekor nem viselt cipőt, szürke harisnyában, kopott nadrágban és egyszerű kiskabátban tűnt el.

Ugyanekkor bejelentették a szegedi rendőrkapitányságon, hogy dr. Magyar István ügy-

véd személyautóját ismeretlen tettes ellopta. Minthogy az autó a fogház közelében lévő utcában állt, nagyon valószínű, hogy Déri József azon szökött el Szegedről.

Nem juthatott messzire a halálraítélt, mert kevés benzint volt az autóban, amint ezt az autó tulajdonosa elmondotta. A szegedi rendőrség pedig rádiókörzést adott le, úgyhogy a szökésben levő halálraítéltet rövidesen elfogják.

Az erőszakos szerelmes sortűzzel fogadta a rendőröket

Agyonlőtte leányismerőjét, aztán öngyilkos lett

Kassa, febr. 5. A péntekre virradó éjszaka Juhász József kassai lakos azzal hívta segítségül az őrszemes rendőrt, hogy lakásának alberletbe kiadott szobájában egy fiatalember revolverrel a kezében lövéssel fenyegeti szerelmét, akit fogva tart a szobában.

Amikor a rendőr benyitott az alberlő szobájába, az rászögezte revolverét és azt kiáltotta feléje: *kezeket fel! különben lő s már lőtt is.*

A rendőrnek csak annyi ideje volt, hogy kiugrott a szobából és becsapta az ajtót. Segítségért ment és egy rendőrtársával tért vissza.

A fiatalember a két rendőr felhívására újabb lövéseket rág szökött, mire a rendőrök is tüntek. Amikor a lövések zaját elcsendesedett, a rendőrök bekaraktak törni a szobába, ahol abban a pillanatban két lövés árdult el. Amikor behatoltak, egy fiatal embert és egy leányt vérszen holtan találtak.

A rendőri nyomozás megállapította, hogy a fiatalember Pársák István 20 éves kenyécsilikos, a leány pedig Hudák Ilona 23 éves háztartási alkalmazott, kassai lakos. Az eddigiek szerint nem keltős öngyilkosságról van szó, hanem gyilkosság és öngyilkosság történt.

47 ezer sebesült és beteg katonát szállítottak el a németek Sztalingrádból

Berlin, febr. 5. Mint a Német TI most közli, a légi haderő szállító repülőgépei a légi fegyvernem hatásos támogatásával és a gránátosok tűzfüggönyének védelmében sebesült és beteg katonákat szállítottak el Sztalingrádból nappali és éjszakai szá-

kadatlan bevetéssel. A német szállítógépek a szovjet csapatok légvédelmi tüzén és a szovjet vadászrepülőök légi zárátalan keresztül 47.000 sebesültet és beteg katonát szállítottak el helyzetek el tábori kórházakban.

A magyar feltaláló szellem jelentősége

Budapest, febr. 5. Dr. Antal István nemzetvédelmi miniszter, a Magyar Feltalálók Országos Szövetségének felkérésére ma előadást tartott a magyar feltaláló szellem jelentőségéről.

Hangoztatta, hogy egyetlen magyar, egyetlen egy magyar feltaláló és magyar találmány sem kállódhatik el. A mostani nagy háborús birkozásban hetenként és hónapoként újabb és újabb háborús találmányok mérlik össze ereiket és a védelem, valamint a támadás állandó harcában tulajdonképpen az új hadieszközök, s

fegyverek feltalálói birkoznak egymással. De nemcsak a harcoló frontra, hanem a nem kevésbé fontos lithon dolgozó frontra is gondolunk, amikor arra törekedünk, hogy belső frontunk minél takarékosabb, minél gyümölcsözőbb és minél eredményesebb legyen. Eppen ezért a feltalálói szellem a háborús időkben legyen a legjobban elteve a nemzeti szükségletek és célok szolgálatától, viszont éppen a nemzet a háborús időkben becsülje meg azokat a különös tehetséggel megáldott fiait, akik feltaláló képességükkel végeredményben előbbre viszik a nemzetet.

Ezer pengő értékű cipőfelsőrész anyagot sikkasztott el

A debreceni törvényszéken dr. Csujághy Sebestyén György tanácselnök elé került sikkasztás miatt Deae József 32 éves debreceni cipőfelsőrészkesztő, akit azal vasdoltak, hogy elsikkasztotta a bőrányagot, melyet Nagy Béla adott át azzal, hogy 99 pár női cipőnek a felsőrészét készítse el. Az anyag ezer pengő értékű volt.

A tárgyaláson beismerste Deae, hogy a bőrányagot eladta, de azal védekezett, hogy igen nagy nyomorban volt, mert felesége és gyermeke súlyos beteg volt és a pénz orvosra, patikára kellett. A bíróság tekintettel arra, hogy D de még nem volt büntelve, 3 hónapi fogházra ítélte és az ítélet végrehajtását háromévi próbaidőre felfüggesztette. Az ítélet jogerős.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szombat délután: Nincs előadás.
Szombat este: *Violetta*. C) bérlet.
Vasárnap délután: *Violetta*. Rendes helyárak.
Vasárnap este: *Violetta*. Bérletszűnet.
Hétfőn este: *Kata-Kitty-Katinka* propaganda munkáselemlés.
Kedden este: *Violetta* A) bérlet.
Szerdán este: *Violetta*.

SZÍNHÁZI KISTŰKÖR
KARÁDY KATALIN háromnapos vendégszereplése után pénteken délután elegáns Chevrolett-autóján elutazott Debrecenből. Most már eláruljuk azt is, hogy a művész nem kevesebb, mint hater ezer pengőt vitt el Debrecenből, mivel esti kétezer pengő felléptidit kapott. Elgondolkoztató szám ez és elgondolkoztató az egész, Karády Katalinnal kapcsolatban betegesen túlfüggő sztár-kultusz is, mely Debrecenben is hisztérikus tüneteket öltött, hiszen amikor a népszerű filmszínész egy-egy üzletbe bement, százakra menő embertömeg csoportosult autója köré. — Karády Katalin elmondotta munkatársainknak adott nyilatkozatában hogy ez a tünet számára sem egészen rokonszenves és ezt el is hisszük. Valahogy úgy érezzük sokkal komolyabb időket élünk, minthogy ez a túlzásba vitt mániákus rajongás helyénvaló volna. Elismerjük, hogy Karády Katalin érdekes egyénisége filmszínészünknek és egyénisége egy egyhangúságában és pehelysúlyú könnyedségében is vonzó — chanson-stílusú megteremtett, ez azonban művészi szempontból egyáltalán nem indokolja a túlzásba vitt, betegesen tömjénezést, sem az indokolatlanul magas sztár-gazsát. Különösen nem, ha arra gondolunk, hogy egy héttel előbb Bajdor Gizli, a legnagyobb magyar színművész, éppen fele összegű felléptidit nyújtott egy egész estét betöltő, döbbenetes erejű művésztelestímet Debrecenben, MI szintén megválljuk, a sok nehézséggel küzdő minden ereje megfeszítésével áldozatos munkát végző vidéki színházgátlóra, a sok vidéki színészre gondolva, még azért a mélyseges művészi élményt jelentő alakításért is sokatunk az esti ezer pengő felléptidit és arra gondoltunk, hogy a Színházi Kistűkör Kamarának kellene, mint illetékes szervnek szabályozni a vendégjátékok felléptidit, de ugyanakkor kötelezni is annyi áldozathozásra legkiválóbb és legnépszerűbb magyar művészeket, — hogy a vidék kultúrgéppontjain évenként legalább egyszer győnyörködhesen a közönség művészetükben. Ennyi áldozatot — úgy érezzük — a legnagyobb és legjobban kereső művészek évi 8—10 estén meghozhatnának a vidéki színészet érdekében is napjainkban, amikor a maga posztján mindenkinél illő meghozni a maga áldozatát.
A VIOLETTA ma esti ősbemutatóját nagy érdeklődés kíséri. — Az első előadás a nyitányt és a közzenét maga a zeneszerző Koltay Sándor vezényli. A 12

Csokonai Színház
Szombaton C) bérletben és a következő napokon
Violetta
Eredeti rövfloperett ősbemutatója Fenyvesy Évával a címszerepben, a szerzők jelenlétével.

Tánciskolák
* Schaff tánciskolájában, a Koronában ma délután 1/4 órától gazdalfjakkal, 1/27 órától iparosifjakkal össztánc.

képből álló, rövfuserű darab előadása hosszabb a szokott előadásokénál, ezért a színház igazgatósága kéri a közönséget, hogy pontosan foglalja el helyét, mert az előadás másodpernyi pontossággal kezdődik.
A BOLOND ÁSVAYNÉ 25-ik előadása pénteken este zsúfolt nézőtér előtt folyt le. A közönség

Egy haditudósító élményei a szovjetföldön

A Bolgár—Magyar Asztaltársaság összejövetele

Az évek óta egyre szebb kulturális munkát végző Bolgár-Magyar Asztaltársaság tegnap este kitűnően sikerült összejövetelt tartott a Gambinus különtermében. Dr. Balla Bertalan városi főjegyző, a Bolgár-Magyar Társaság elnöke nyitotta meg megkapó szavakkal az összejövetelt, üdvözölve Sz. Kovács Imre hírlapírót, az est előadóját, aki mint volt haditudósító személyes átélései alapján számolt be a szovjetoroszországi viszonyokról.

Ezután Sz. Kovács Imre tartotta meg értékes, számos eddig ismeretlen adatot, sok újszerű meglátást felvető, mindvégig lenyűgöző érdekességű előadását. Rámutatott arra, hogy a szovjetparadicsom csak a propagandában élt, viszont megdöbbentő kép tárult azok elé, akiknek módjukban volt közelebbről megismerni az oroszországi helyzetet. A mezőgazdaságban a földbirtokot elvették tulajdonosaiktól és állami kezelésben megalkotották a kolchozokat, melyben az emberek csak szinylődtek, évi bérük 200 kg búzát, vagy rozstól tett ki, a többi keresetüket elvették adóba. Ez a helyzet a tetlenségre hajlamos orosz népet teljes letargiába süllyesztette és így történhetett meg, hogy a Don partján, ahol jó földek vannak, 30.000 holdból csak 6000 holdat munkáltak meg, a többin dudva és gaz termett. A baromfityészetet, méhészetet is beszüntették, mert a kolchoz vezetősége mindent elszedett a munkásoktól. A gyárakban hasonlóképpen kiuzsorázták a munkásságot.

Az intellektuel pályán lévőeknek még sokkal siralmasabb volt a helyzete. A tanítónak, vagy tanítónőnek tíz hónapon keresztül tanítani kellett, de amikor eljött a nyári szünidő nem mehetett szabadságra, hanem beosztották őket a kolchozokhoz mezőgazdasági munkára. Egy tanítónő addig nem csinálhatta magát, hogy új ruhát, amíg a rajta lévő teljesen el nem rongyolódott, mert nem volt annyi fizetése, de nem is engedték.
Egy 82 éves orvos — aki a cárizmus és a bolsevizmus alatt is szolgált — keserűen állapította meg, hogy a cárizmus alatt sem volt valami rózsás életük, de a bolsevizmus alatt nyomorúságos életet éltek. Az új rendszer gondoskodott ugyan kórházakról és műszerekről, de az orvosnevelés nagyon hiányos volt. A tiszévis iskola elvégzése után bárki beíratkozhatott a főiskolára, ahol három év multával orvosrá képezték a jelentkezőket. Háromévi egyetemi tanulás után minden gyakorlat nélkül megkapta a diplomát és kórházba osztották be. Addig, amíg a többi nemzet orvosai külföldön gyarapíthatták tudásukat, ettől a lehetőségtől az orosz orvosokat elzárták, mert nem engedték ki a határon. Már pedig a tudomány előtt nem lehet lezárni a határokat.

Elmondotta az előadó, hogy olyan vidéken is jártak, ahol a nép 13 éven keresztül nem evett húst, a családok nyomorúságos lakásokban, egészen primitív berendezések között éltek. Ennek oka az volt, hogy az oroszországi örökösödési jog szerint az elhunyt ingóságai nem a gyermekekre, hanem az államra szálltak és így nem igyekezett senki

lelkes tapsokkal, vasfapsokkal kísérte a vidéken egyedül álló szériát megfuttat prózai darabot s melegen ünnepelte a ragyogóan játszó szereplőgárdát élén Moóry Lucyvel, Zách Jánossal, Kompóthy Gyulával, Kormos Ferencel Máry Gézával, Almássy Judittal, Perényi Sárival vitéz Molnár Ivánnal.

sem, hogy rendesebb bútor, berendezést vegyen, nagyrészt pedig ez nem is állt módjában

Ezután az előadó az orosz háborús készülődésekről, fegyverkezésről beszélt, mellyel romiánsba döntötték volna Európát, ha a német, magyar és szövetséges csapatok idejében meg nem indulnak. A magyar ember megdöbbenve nézte az orosz népmélyseges nyomora, és egyik honvéd találon jegyezte meg:

— Nincs a világnak olyan optikusa, aki olyan szemüveget tudna csinálni, melyen keresztül szépnek lehetne látni a szovjetparadicsomot. Ez volt az igazság, mert mindenütt csak a nyomor és szegénység döbbenett meg... A magyar honvédek jól tudják, hogy miért harcolnak és ennek a harcnak csak egy eredménye lehet: győzelem a bolsevikiek felett.

A nagy lelkesedéssel fogadott előadás után Mikó Gábor mondtott az elnökség nevében köszönetet Sz. Kovács Imrének tartalmáért, érdekes előadásáért. Dr. Balla Bertalan elnök Boris bolgár cár születésnapjáról emlékezett meg gyújtható szavakkal. A kitűnően sikerült összejövetel, melynek mintaszere megrendezése Balla Béla, a Bolgár-Magyar Társaság főtáskárának érdeme, elnöki zárószóval ért véget.

A rom. kat. tantestület tiltakozása a Karády-láz ellen

Midőn e sorokat írjuk, javában dühög a Karády-láz Debrecenben. A napilapok állandóan írják róla. Amerre megy bámulóink, rajongóink nagy tömegek kísérik. A cukrászda ostrom alatt, majd a... fotóhoz látogat, hogy bájos mosolyát megörökítse, majd az X. cégnél vásárol, a tömeg ide is követi.

A kölcsönös szimpátia, hogy hogyan nyilvánul meg Karády művész és hódoló között az nem tartozik ide. Ez tilés dolga. Hogy foglalkozunk vele, ezt csupán a következők miatt tesszük:

1. Karády művész elvált asszony. Nyilvánosan ünnepelni, tüntetőleg kivonulni az utcára és hódolni egy elvált asszonynak a keresztény erkölcs és izlés megsértése nélkül mégsem lehet, ha még oly nagy művész is valaki, mint Karády Katalin.

2. Minden évben anyák napját tartunk. Az édesanyai méltóság és az elvált asszony között óriási a különbség. Ha a sokgyermekes családokat segítjük, — mint ahogy segítenünk kell, — nem tapsolhatunk az elvált asszony művésznőnek, — ki saját intervjúja szerint is jó pár ezret költ postaköltségre, — mert ezzel az édesanyai méltóságot sértjük.

3. A keresztény házasság szentségét egyedül a kommunista Oroszország nem ismerte el, ahol katonáink most harcolnak, idehaza pedig sok derék magyar édesanya szívszorongva várja a tábori postát, mert nem tudja, hogy mi van a fiával!

Alulírott tantestület, mint a keresztény kultúra harcosa, tiltakozik, hogy akkor, amikor a háború sok derék magyar édesanyát és családot gyászba borít, ugyanakkor a gyászoló és aggódó édesanyák szemelátára elvált asszonynak és tényes

luxuskocsijának tapsoljanak és léhűtők módjára kísérjenek és ezzel egy olyan kultúrát terjeszzenek, mely a harcban álló ország és népe erkölcsével és kultúrájával ellenkezik.

Mint a keresztény családok gyermekeinek tanítói az ilyen megnyilatkozásokat kihívásnak vesszük, munkánk és nevelési rendszerünk megbélyegzését látjuk benne, ami ellen tiltakozunk kell.

Róm. Kat. Tantestület megbízásából: Réthelyi György.

Ismerjük meg városunkat Török Bálint-utca

A sok történelmi nevű utca között kétségtelenül egyik legjellegzetesebb régi utca ebben a városban a Török Bálint utca. Ugy maga az utca, mint a neve. Mellékutca egyike, nem tulajdonoson belseje, de nem is közel a város belsejéhez. Egész menetén, alakján látszik azonban, hogy igen régi eredetű utca, az őstelepülések közül való, hiszen különböző kezdete árul el erről sok mindent, ahol valósággal utcák torkolata van. Kedves, csendes utca különben, az a negyede a városnak amiről kimondottan se ilyen, se olyan jellegzetességet elmondani nem lehet. Annál érdekesebb azonban maga a név és annak egykori viselője, Török Bálint, aki sokat tett ennek a városnak fejlesztése körül, mint földesúr.

A nagy mohácsi csapás után országszerte megváltozott a helyzet mindenütt. Új gazdákat cseréltek az egykori birtokok, a kettős királyválasztás ezer veszélye és még több árultatása erős próbára tette a nemzetet. Debrecen város közvetlenül nem sokat érzett magából a mohácsi tragédiából, hiszen mint földesúri város nem is érezhetett, az a csapás nemzeti volt ugyan, de elsősorban a rendi Magyarország sújtotta és a nemességet tizedelte meg.

Debrecen még ott nem tartott a mohácsi tragédia után, hogy ó választható volna pártot, de szinte természetes, hogy a magyar párt János király mellett állott már azért is, mert maga a város sok hányódás után a Zápolya János birtokába került. Bizony, hűbéri birtok volt ekkor a város, de már kétségtelenül a városi jelleg minden jelével és sok-sok kiváltságával, melyeket főleg a Hunyadiak juttattak annak idején kedvelt városunknak.

Zápolya János aztán mikor királyi választották, egyik legelsőbb hívének, pártja jeles emberének, Török Bálintnak, a dunántúli nagy úrnak adományozta Debrecen városát. Ez az adakozás és ajándék döntött aztán Debrecen későbbi sorsa és sorsának alakulásában igen sokat. Török Bálint a reformált egyháznak jeles tagja volt és erőseje a reformációnak. Mint új földesúr egészen természetesen Debrecenben is ennek az irányzatnak az útjait egyengette.

A dunántúli nagy úr szíven viselte Debrecen sorsát, amit bizonyít az is, hogy személyesen jött el 1536-ban a városba, hogy a Zápolya János által adományozott várost királyi adományával alapján vegye birtokába. Gondja és gondossága látszik azon a tétten is, hogy magával hozta kora legismertebb papját Bálint papot, aki a Török család udvari papja volt.

Nagy pompával és méltó formában várta új földesurát Debrecen város nemes tanácsa. Tudták, hogy a földesúr nemcsak személyében, de feleségével együtt fog megjelenni a királyi biztos által meghirdetett és felolvasott királyi adományát

telére. Két nát is magával hozta a nagy úr, Ferencet és Jánost, nyilván azért, hogy az ifjak is látván lássák a fontos akaszt, mely őket ennek a régi magyar városnak birtokába juttatja.

Szücs László, volt ekkor Debrecen város főbírája, aki a tanács élén fogadta a városba érkező Török Bálintot. Majd az ünnepi sereg a városházára vonult, ahol Szücs László főbíró, Hölgye László és Szücs Tamás tanácsbeliekkel állott az új földesúr elé, hogy a felolvasott királyi adománylevél után üdvözölje Török Bálintot.

Török Bálint feleségével Pempflinger Katalinnal és két fiával, valamint Bálint pappal állott a tanács előtt, míg oldalról a királyi ember helyezkedett el, hogy adja mindennek tudtára Isten kegyelméből való János királynak örök időkre szóló rendelkezését, mely szerint Enyingi Török Bálintnak és ivadékaiknak adja Debrecen városát minden tartozékával egyetemben...

A nemes város tehát hálából emlékezett meg és emlékeztet ezzel az utcával egykori nagy jötevőjére. Hogy aztán közelebbi kapcsolatot lett volna a mai Török Bálint utca és a Török család között, arra nyomot nem találtam, mert a Török család debreceni tartózkodása alatt a várkastélyban lakott, mely a mai Vár utca, Dégenfeld tér és Csapó utca részén állott.

Villám-intervjú a „Violetta“ szerzőivel

A Csokonai Színház ma esti ősbemutatója a VIOLETTA c. operett érdekes, izgalmas meséjével, melynek központjában egy kémhiória áll szellemes humorával, főleg pedig finom, melódikus muzsikájával a legnagyobb operettsikerek egyikének ígérkezik és bizonyosra vehető, hogy a darab bemutatójával nagy sikerrel indul el. A siker biztosítéka B. Unger direktor ötletekben gazdag rendezése és a káprázatos kiállítás, mellyel az eredeti darabot színpadra viszik.

A VIOLETTA három szerzője Koltay Sándor, Nagy Kázmér és Németh Antal közül Koltay és Nagy Kázmér már pénteken Debrecenbe érkezett és a próba alapján elragadtatással nyilatkoztak az Unger-társulat teljesítményéről.

— Remek együttes, minden várakozásunkat felülmúló kiállítás fogadott bennünket — mondotta munkatársunknak Koltay Sándor a zeneszerző. Állítom, hogy az Unger-társulat vetekszik a legjobb fővárosi együttesekkel és nagyon örülünk, hogy itt kerüli előadására darabunk. Nekem már játszottam Debrecenben egyik operetttemet, a „Fenséges szerelem“ c. darabot, melynek főszerepét Szilassy László játszotta. Nagy Kázmérral és Németh Antallal ez az első közös darabunk. Németh Antalnak egyébként most fut a budapesti Royal Színházban „Utazás a Holdba“ c. revüje, Déry Sárival a főszerepben.

— A VIOLETTA zeneszámaiban közül különben többet lemezeztettek, Szilassy László énekelte és a rádióból is már ismert több száma. A darab zeneszámból egyveleget is bekért a rádió, tehát voltaképpen a VIOLETTA legalább részleteiben rádióközvetítésre is kerül.

— Elutazása előtt itt Debrecenben Karády Katalin meghallgatta egyik számomat és azt lemeze fogja énekelni.

A szövegíró Nagy Kázmér, budapesti újságíró, a Nemzeti Újság és Új Nemzedék munkatársa Szintén nagy lelkesedéssel beszél az Unger-társulat előadásáról.

— Ez az első színdarabom — mondotta. — Néhány hét múlva jön ki „A föld nem enged“ c. regényem. Ezenkívül már dolgozunk ugyancsak Koltayval közösen egy századeleji történelmi tárgyú operetten.

Nagyon tehetséges, fiatal író Nagy Kázmér, ez megérzik a VIOLETTA szövegkönyvében — mely messze felülmúlja a szokványos operettlibrettókat. A Csokonai Színház színpadáról három tehetséges szerző munkája, egy nagy operettsiker indul el ma este.

A KAUKÁZUSI MAGYARORSZÁG

Beszélgetés Bendefy Lászlóval a magyarság őshazájában maradt részének történetéről

Tudományos körökben nagy feltűnést keltett nemrégiben két könyv megjelenése. — A könyvek — Kunmagyaria és A magyarság kaukázusi őshazája — arról a meglepő tudományos megállapításról számol be, hogy az egykor a vándorlások idején az őshazájában maradt magyarság még a XIV. század elején, (tehát akkor, amikor a Kárpátok medencéjében országot alapított magyar király Nagy Lajos volt) virágzó államot alkotott. Fővárosuk, Magyar, vagy törökösen Madzsar fontos kereskedelmi gócpontja volt a kelet és nyugat közti kereskedelemnek. Országuk a Kaukázus tövében, a Kuma folyó körül terült el, ott, ahol most Európa nagy csatája folyik.

A honfoglalás előtti magyar életről amúgy is keveset tudunk. A most megindult kutatások fáradhatatlan vezetői, a fiatal magyar tudósok sok meglepő adatot tártak fel. Ezek közé tartozik a fentebb említett könyvek szerzőjének eredménye is, amelyet a hivatalos tudományos körök is elismeréssel fogadtak.

A Magyar Vidéki Sajtótudósító munkatársa beszélgetést folytatott a szerzővel, Bendefy Lászlóval. Beszélgetésünknek különös időszerűséget ad, hogy nemrég tért haza nyolc hónapos tanulmányútról, ahol a vatikáni könyvtárban tanulmányozta a nyilvánosság számára most megnyitott levéltári anyagokat s különösen azokat az iratokat, amelyek a kaukázusi magyarságról szólnak.

Elmondotta Bendefy, hogy a felfedezés érdeme nem az övé. Hatvani Turusuly Sámuel több, mint 200 esztendővel ezelőtt adott hírt először a kumai magyarságról. Sok lelkisnyilvánosság miatt a papától. Ezt a bullát már régóta ismerik a tudós körök, de általánosságban a baskir-magyarságra vonatkozó írásos emlékek közé sorolták. Bendefy aztán egyéb kútfőkre támaszkodva bebizonyítja, hogy ez a Kuma folyó menti magyarságra vonatkozik.

— Mik a feltétlen bizonyítékok arra, hogy valóban volt ezen a területen egy magyar fejedelemség — kérdeztük.

— Elsősorban Biborbanszületett Konstantin bizánci császárnak, a magyar őstörténet egyik legjelentősebb kútfőjének állítására támaszkodik a megállapításom — hangzik a válasz. A császár ugyanis azt írta művében, hogy a magyarok kétféle váltak és egyik rész Perzsia felé távozott és telepedtek le. Ez lenne a kumai magyarság. A másik részük a bulgárok folytonos támadásai miatt lassan lassan Levédiába, Etelközbe húzódtak, majd onnan indult a mai haza területére. A másik bizonyíték a Jeret (emir) bulla, amelyről már szó volt. Nos, az időbeli űrt a két fontos kútfő keletkezési időpontja között (950. és 1300. között) a következő adatok töltik ki: a XII—XIII. századbeli „Gesták” tudnak arról, hogy három Magyarország van. — A dunavölgyi és rajta kívül még két ország a Baskurgi Dentia és Mageria. Az előző az uralkóvi baskirmagyarság ha-

zaja, az utóbbi a kumamentieké. A legfontosabb bizonyítéktétel továbbá Rubruquis utelírása. Rubruk, mint IX. Lajos francia király követe 1253-ban járt Karakórumban, a mongol nagykan udvarában. Beszámolójában félelérthetetlenül ír arról, hogy útja közben ezen a tájékon magyarokkal találkozott. Ezenkívül a vatikáni könyvtárban talált záradjegyzékek, bullák és a Major Hungária püspökeiről megmaradt vatikáni írásos emlékek töltik ki az űrt.

A továbbiak során elmondta még Bendefy László, hogy a fővárosról igen sok leírás maradt. Keleti történetírók is megemlékeznek a Magyar nevű város életéről. A múlt század-

ban még láthatók voltak a romjai. Többen, köztük Klaproth, a múlt században le is írták. A kaukázusi magyarság lélekszáma a X. században háromnegyedmillió lehetett. A virágzó ország végül is a tatár hordáknak esett áldozatul: Timur hadai 1396-ban szétszörták, megsemmisítették őket. Maradékai beolvadtak, vagy a Kaukázus hegyi törzsei közé keveredtek.

Végezetül kijelentette Bendefy, hogy most befejeződött tanulmányútja folyamán 36 újabb levelet talált, amelyek közül 21 betű szerint említi Magyar város nevét. Fontos dokumentumokat fedezett fel a baskir-magyarságra vonatkozólag is és 15 eddig ismeretlen írást Julian barát keleti útjáról. Mindezeket megfelelő feldolgozás után rövidesen nyilvánosságra hozza.

Vámos Kálmán dr.

Debrecenben a halálozások több, mint húsz százalékat szívbetegség okozta

Debrecen város közigazgatási bizottsága pénteken délelőtt tartotta ülését Szilassy László főispán elnöklésével. A város január havi egészségügyi viszonyairól dr. Gaertner István tisztifőorvos terjesztette elő jelentését.

A város területén januárban 65 házasságot kötöttek. Elveszültek száma 194, halálozások száma 176 volt, természetes szaporodás tehát 18. Az egy éven

alul elhaltak száma 16, amely az elveszültek 8,1 százaléka.

Hevenyfertőző betegségekben 3 egyén halt meg. Gümőkór halálozása 22, rák halálozása 14, szív- és érrendszerben pedig 35 egyén halt meg. Hevenyfertőző betegségek közül vörheny és roncós toroklob jelentkezett nagyobb számban. Hastífusz megbetegedés két esetben fordult elő.

A jövő hét folyamán feloldják a fertőző sertésbénulás következtében Debrecenben 10 kilométeres körzetben eirendelt zárlatot

Újabb megbetegedés nem fordult elő

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos, törvényhatósági m. kir. állatorvos terjesztette elő jelentését a január havi állategészségügyi állapotokról.

Az állategészségügyi állapot január hónapban Debrecenben rosszabbodott.

A hivatalból kimutatandó ragadós állatbetegségek közül ugyan csak a fertőző sertésbénulás állapított meg, az V. állategészségügyi kerületben fekvő Gazdasági Akadémiában, de ezzel olyan nagy sertésforgalmi korlátozásokat kellett elrendelni, hogy az a sertésartó gazdákat igen súlyosan érintette. Az elrendelt óvintézkedések azonban nem voltak hiábavalók, mert újabb megbetegedés nem következett be és így február hónap közepére a veszkerület feloldása remélhető.

Az állatforgalom a folyó évi január hónapban a következő volt: Vasúton szállítottak el 117 darab ló, 37 darab két éven felüli és 23 darab két éven aluli szarvasmarha és 10 darab borjú, 512 drb hizott sertés, 76 drb sovány sertés, 33 drb süldő és 5 darab malac. Gépkocsin állatszállítás nem történt.

Ezek szerint az élő állatforgalom a múlt havi forgalomhoz viszonyítva a lovakban és szarvasmarhákban, továbbá a sovány sertésekben és a süldő sertésekben is erősen csökkent, csupán a hizott sertések forgalma emelkedett.

Az állategészségügyi jelentéshez dr. Kertész Kálmán bizottsági tag szövege és szövege, hogy vannak olyan állatbetegségek, melyek nem tartoznak a hatósági orvos felügyelete alá, mivel azokat háziszerekkel szokták gyógyítani a gazdák. Napjainkban azonban ezekben a háziszerekben hiány mutatkozik. Így például elterjedt betegség a juhruhósság, amit tanatonnal szoktak kezelni. A tanaton azonban nem áll kellő mennyiségben

rendelkezésre. Ugyanígy a malacok belférgessége ellen az állatok orrába fecskendezendő kobalt sem, melyet ricinustartalma miatt nehéz kellő mennyiségben előállítani. Kérte, hogy a közigazgatási bizottság írjon fel a földművelésügyi minisztériumhoz, hogy ezeket az állatorvosokat továbbra is gyártsák és bocssák kellő mennyiségben a gazdák rendelkezésére.

A sertésbénulás járvánnyal kapcsolatos intézkedésekre vonatkozólag kérte dr. Kertész Kálmán, hogy hasonló járványos megbetegedés esetén, ha tanyázatlal meg lehet oldani a fertőzést, akkor ne terjedjen ki nagy körzetre a zárlat. Dr. Zsupán Kálmán állategészségügyi tanácsos az utóbbi javaslatra vonatkozóan közölte, hogy miniszteri rendelet szabja meg járványos sertésbénulás fellépése esetén a zárlatnak 10 kilométeres körzetben való elrendelését. Ezt tehát a törvényhatóság nem korlátozhatja. A tanaton és kobalt kellő mennyiségű előállítására vonatkozólag a közigazgatási bizottság feliratot intéz a földművelésügyi miniszterhez.

Mérget vett be, majd kinyitotta a gázcsapot, hogy biztosan meghaljon

Daróczi Zsuzsanna 32 éves háztartási alkalmazotti Rákosi Jenő-utca 4. szám alatti lakásán ismeretlen méreggel megmérgezte magát. Mikor a mérget bevette, kinyitotta a gázcsapot is, hogy biztosan meghaljon, majd lefeküdt az ágyba.

A kórtuduló gáz szagát azonban a szomszéd szobában lakók megéreztek, az ajtó felnyitották és az ágyon eszméletlen állapotban találták Daróczi Zsuzsannát. Érszítették a mentőket, akik az életunt leányt a belgyógyászati klinikára szállították. Állapota életveszélyes, a késő esti órákig nem tudta a rendőrség kihallgatni tettének okára és körülményeire nézve.

Február 8-án megkezdődnek az előadások az egyetemen

Az egyetemi ifjúság körében hírek terjedtek el arról, hogy az egyetem szénellátásában mutatkozó hiányok folytán az előadások megkezdésének eredeti időpontja, február 8. kitolódik.

Kérdést intéztünk a félévkezdés időpontja körüli zavarokról az illetékesekhez. Azt a választ nyertük, hogy az egyetemen az előadások minden körülmények között megkezdődnek február hó 8-án. Az a tény, hogy az egyetem szénellátásában hiányok vannak, ennek következtében csak a központi épület főszárnyát, valamint a klinikák szükségességei miatt. Az előadások megkezdését azonban ez nem hátráltathatja. Minden kar a tantermek elhelyezésének megfelelően egy-két teremben fogja összevontan tartani az előadás-

Nagybáky Antal országgyűlési képviselő balesete

Sajnálatos baleset érte Nagy-báky Antal vasnagyszerkedőt, Debrecen város országgyűlési képviselőjét. Nagy-báky Antal, mint a helyi Vöröskereszt ügyvezető igazgatója szerdán este dr. Bacsó Jenőknél volt szűkkörű vöröskereszt-vacsorára hivatalos, amelyen megbeszélést folytatott Debrecenbe leutazott báró Apor Gizella köröskereszt fönökaszszonnal.

A vacsora után Nagy-báky Antal az utolsó villamossal akart hazatérni. A villamos va-

DEBRECZEN 5. OLDAL 1943. II. 6

Olcso árban vásárolha
Hősapkát
Érmelegítőt
Kesztyűt
Harisnyát
Pullovert
Gyermek mackó ruhát. — Meleg pongyolát. — Kabát-szövetet nagy választékban
Borsy Erzsébet
textil divatárú üzletében
PIAC U. 3.

Kat. kihasználva a főszárnyon elhelyezett egyéb helyiségek, szemínáriumok, dékani, tanári szobák stb. lehetőségeit is. Minden esetben megkezdik azonban az előadásokat február 8-án.

lamivel hamarabb érkezett be a klinikai megállóhoz, mielőtt Nagy-báky Antal odaért volna. Futnia kellett, hogy elérje, közben azonban a sötétben nekiment egy hókupacnak, elcsúszott és bal vállát megütötte. — A villamossal még hazament, de másnap meves fájdalomkat érzett, megröngtgengettette magát és a röntgenkép tőrest mutatott. A történet az orvosok gipszbe tették és egyideig Nagy-báky Antal kénytelen a szobát őrizni.

Kóris Gyula és Winkler Erzsébet kötötték a 26-ik távházasságot Debrecenben

Debrecenben tegnap délelőtt kötötték a 26-ik távházasságot. A vőlegény Kóris Gyula debreceni lakos, a vőlegény Winkler Erzsébet... A vőlegény tanujaként pedig Mezős Istvánné Mezős Mezős István lakos jelent meg az anyakönyvvezető előtt.

Dr. Deák Sándor h. anyakönyvvezető meghatóan szép beszédet intézett a szertartás után a menyasszonyhoz:

— Kedves fiatal Asszony! Tudom és érzem, hogy örömebe bannak is vegyül: nem a férjével együtt jelenhetett meg előttem, hogy házasságukat megkössöm. Búszka lehet azonban Ön, mert férje a legszentebb kötelességét teljesíti: testével és vérével a hazát védi. Bátran és férfiasan — ahogy egy magyar katonához illik — küzd a vörös rém ellen, mely telhetetlen karmait hazánk felé is ki akarta nyújtani s hogy ez nem sikerült, az Ön férje és annyi más magyar hős érdeme. Nem lenne itt oly zavartalan az élet, ha Ön nem állnának oly vitézül szemben az ellenséggel. Nekik nemcsak az ellenség rohamát, hanem a kemény orosz tél minden borzalmát is ki kell állani. Mi, magyarok, a történelem folyamán sok küzdelmen mentünk keresztül és mindig vitézül megállottuk helyünket s abban van a magyar katona legfőbb erénye, hogy ahova állították, ott vitézül megállja a helyét. A hazaszeretet legszebb szimbóluma minden harcoló magyar hős, akik között helyet foglal az Ön férje is. Most pedig szerencsét és boldogságot kívánok Önöknek s ha a férjét a Minhenható hazavezérli. fájradjanak el egyházukhoz is, ahol annak szokásai szerint is kérjék házasárukat az Isten áldását.

A következő hetekben újabb távházasságkötések lesznek Debrecenben. Külön érdekesség, hogy az egész országban Debrecenben kötötték a legtöbb távházasságot, még a fővárosnál is többet.

Dr. Lindenberger János nagyprépost szemoperációjának vetette alá magát

Dr. Lindenberger János, a váradai székeskáptalan nagyprépostja, a debreceni katolikus egyházközség hosszú éveken át volt prépost-plébános Debrecenben tartózkodik. Az idős főpap szemoperációjának vetette alá magát.

Dr. Lindenberger János egyik szemén néhány évvel ezelőtt már végzett szemoperációt dr. Fazakas Sándor egyetemi magántanár. Az operáció eredményeképpen dr. Lindenberger János látása sokat javult. Most dr. Lindenberger János másik szemét is megoperálta orvos dr. Fazakas Sándor. Az operáció és az után következő gyógykezelés tartamára dr. Lindenberger János Debrecenben marad. Debreceni tisztelői mielőbbi felgyógyulást kívánnak neki.

Üzenet a frontról

Kovács Mihály szakaszvezető 164/84. tábori postáról megnyugtató Hajdúszoboszlón felelősséget és gyermekeit, jól van, egészséges. Edesanyját, Lajoskát és Antikát is megnyugtató, nincs semmi baja. Valamennyiüket sokszor csókolja.

Dr. Kürthy né

Máriássy Magda táncintézetében február 10-én haladók részére tanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

H I R E K

DOLGOZZ, HOGY DOLGOZZ!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata február 6-án reggel 8 órától, február 13-án reggel 8 óráig: „Nap” Piac u. 1, telefon: 27-73. „Arany egyszaru” Kossuth u. 8 telefon: 24-96. — „II. Rákóczy” Miklós u. 55 telefon: 23-43. sz. — „Sztankay” Szent Anna u. 64, telefon: 25-58.

Valahoi a Don partjáról

Don partjáról száll a nota,
Magyar honvéd nótája,
Haza száll az idegenből,
Talan egy kis faluba.

En istenem csak a nótám,
Haza szállna nekem,
Csak még otthon édesanyám
Imádkozna értlem.

Imádkozok én is értük
Minden reggel, este,
Ha véletlen édesanyám,
Megbocsájtass érte.

Mi is tudjuk bánatunkat
Nótába temetni,
Csak megégyeser édesanyám
Haza tudnék menni.

Ungváry János.

— **Vasárnapi istentiszteletek a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Gáli Mihály. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr. Ferenczy Károly, 11 órakor Uray Sándor, délután 5 órakor Tariska Zoltán. Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 5 órakor Dusicza Ferenc, Károlyi Gáspár-terti templomban délelőtt 9 órakor Sutyok Kálmán, délután 4 órakor Varga Balázs. Ispottályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Birinyi János. Árpád-terti templomban délelőtt 10 órakor dr. Hegyaljai Kiss Géza, délután 3 órakor dr. Erdei Mihály. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Boros Dezső. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 1/2 órakor Mezey Béla. Csapókeri templomban délelőtt 10 órakor dr. Danesházy Sándor, délután 5 órakor Balogh József. Kereszteslepi templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Szilágyi László. Egyetemi templomban délelőtt 11 órakor Szenes László. Augusztiana-óriumban délelőtt 1/4 órakor Konec Zoltán. Egyetemi klinikákon egész héten: Szenes László, Konec Zoltán. Tégla-keri állami iskolában délelőtt 10 órakor Sárközy Lajos. Tégla-keri gyülekezeti házában délután 3 órakor Erdei Károly. Wolaff-katelepi Olvasóköriben délután 3 órakor Kovács József. Tanyai istentiszteletek: Ebensen délelőtt 10 órakor Molnár Gyula I. Egyeken délelőtt 10 órakor dr. Papp Géza. Telekházán délután 2 órakor dr. Papp Géza. Harmashegyen délelőtt 10 órakor vitéz Szabó Endre. Lukaházán délután 3 órakor vitéz Szabó Endre. Pallagon délelőtt 9 órakor Pál Antal. Nagymacson délelőtt 10 órakor, Kimacson délután 2 órakor vitéz Alföldi Ernő. Cucán délután 1/3 órakor Nagy Károly. Ondód I. Kádár dűlőben délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád. — Gyermekistentisztelet: Révész-ter 2. délelőtt 9 órakor Tariska Zoltán.

— **A gör. kat. templomban** vasárnapon délután 2 órakor vitéz Alföldi Ernő. Cucán délután 1/3 órakor Nagy Károly. Ondód I. Kádár dűlőben délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád. — Gyermekistentisztelet: Révész-ter 2. délelőtt 9 órakor Tariska Zoltán.

— **A római kat. templomban** vasárnapon délután 2 órakor vitéz Alföldi Ernő. Cucán délután 1/3 órakor Nagy Károly. Ondód I. Kádár dűlőben délelőtt 10 órakor Rápolyi Árpád. — Gyermekistentisztelet: Révész-ter 2. délelőtt 9 órakor Tariska Zoltán.

— **A gör. kat. templomban** délelőtt 1/2 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor

nagy szentmise, a szentbeszédet dr. Hudóky Aladár segédlelkész mondja. 1/2 órakor esendes szentmise, délután fél 4 órakor rózsafüzérjátosság, 4 órakor vécsernye és szentáldomás.

— **Az unitárius templomban** (Hatvan-utca 24. szám alatt) február 7-én délelőtt 10 órakor tartandó istentiszteleten szolgál: Ferenczy József lelkész. Az istentiszteletet követően egyházközségi gyűlést tartanak.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai ifjúság egyházi énekórja. Utána exhortáció tart: Dönsz Tivadar. Délelőtt 10 órakor istentisztelet, prédikál dr. Pass László. Délelőtt 9 óra 30 perckor Berettyóújfaluban, délután 3 órakor az Augusztiana-óriumban, este 5 órakor a templomban istentisztelet, prédikál Németh Sándor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos-utcai imaházban vasárnap délelőtt fél 9-től fél 10-ig imaóra, fél 10-től fél 11-ig prédikáció, 11-12-ig vasárnapi iskola, délután 6-8-ig prédikáció és úrvacsora. Szerdán este 7-8-ig biblióra. Pénteken este 7-8-ig imaóra.

— **Kinevezés.** A Kormányzó Úr Öfóméltósága Kudriczy István ezredes, a leventék országos parancsnokát vezérőrnaggyá nevezte ki.

— **Ma déli doktoravatás az egyetemen.** Az 1943. esztendőben ma déli lesz az első doktoravatás az egyetemen. Az egyetem tanácsa doktoravató közgyűlésén D. dr. Kállay Kálmán prorektor fogja az avatóbeszédet mondani. A doktoravatás a központi egyetem aulájában lesz 12 órai kezdettel.

— **A honvédelmi elnökség...** Özv. Vincze Károlyné Rothermere-utca 26. szám alatti lakos tíz pengő adományt juttatott el a főispáni hivatalhoz a honvédelmi elnökség javára indított akcióra.

— **Patáky Tibor miniszterelnökségi államtitkár a beregi református egyházmegye gondnoka.** Az egyházmegye csütörtöki Beregszászon tartott közgyűlésén iktatták be tisztébe az új gondnokot.

— **A debreceni rendőrség januári munkája.** Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén Kiss Sándor rendőrfőkapitányhelyettes ismertette a debreceni rendőrség januári munkáját. A kapitányság 544 bűnügyet iktatott, melyek közül helyi vonatkozású 188, míg a többi idegen hatóságok megkeresése volt. A helyi bűncselekmények száma az előző havi 223 esettel szemben csökkent. Debrecenben januárban hat halálos öngyilkossági kísérlet volt.

— **A Magyar Evangélikus Munkásszövetség** előadásorozatán ma este 6 órai kezdettel a szövetség központi helyiségében (Hatvan-utca 1. l. 38.) Szilágyi László központi titkár tart előadást „Az evangélium szociális tanítása” címen.

— **Leugrott a templom tornyából.** Madarász Józsefné, szent-tornyai gazdálkodó felesége az evangélikus templom tornyába lopózott fel, ahonnan a mélységbe vetette magát és azonnal meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

— **A MÁV műhelyi MANSZ** átérve az idő súlyos szavát, szombaton 1/2 órai kezdettel a hadbavonultak családtagjainak felségélyezésére táncos, műsoros estélyt rendez. Szeretettel vár minden érdeklődőt a vezetőség.

— **Az egypengős debreceni hadirokkant-sorsjegy** egyes nyemerei megtekinthetők a Tóth Gyula vasútutagyházban (városi épület) Ugyanott az üzletben, valamint sorsjegyarúdnak és egyes dohánvtársaságokban sorsjegyek korlátozott mennyiségben kaphatók.

A járásbírósról megszökött tolvaj négy pengőért adta el a lopott aranygyűrűt és láncot

A debreceni járásbírósnak takarítási munkánál dolgozott decemberben Cimbalmos Lajos napszámos, aki hathónapi börtönbüntetését töltötte. Egy óvatlan pillanatban megszökött az épületből és rokonának, Tóth Lajosnak a lakására ment, ahonnan ellopott egy öltöny ruhát, kabatot, kalapot, aranygyűrűt és láncot. Az aranyakat el-

adta négy pengőért Sütő Bélának, aki nyomban továbbadta az aranygyűrűt 30 pengőért Grósz Antalnak, de a láncot nem adta el.

A tolvaj most került a törvényszék elé. Dr. Csajághy Sebestyén György tanácselnök előtt beismerő vallomást tett. A bíróság lopás büntette miatt elítélte négyhónapi fogházra jogerősen.

* Krayer festéküzlet közleményei:

Ip. Min. 5400. sz. rendelete értelmében a szappanféséseket kiírásuk. Míg a készlet tart, szívesen megvenni habzó, minden mosó shampoounkat kg. 340 pengő. Rendes pipereszappannal csaknem egyenlő értékű db. ára 1 P.

— Valódi gumiarabikumra rendelést elfogadunk.

Kovácszurok és vízüveg érkezt.

Kocsnyaenyv asztalosoknak teljesen pótolja a rendes nyevet. Azaz, kézműs és szappanfűzőszereket kiírásuk a rendelet értelmében.

— **Statáriális bíróság elé kerül, mert meglopta részeg barátját.** Pacsér József 27 éves szolnoki napszámos felett hétfőn fog ítékezni a szolnoki törvényszék rögtönítélő bírósága. A vád eljelen az, hogy január 31-én éjszaka egy mulatozás után részeg barátjától, Zrupkó Józseftől 600 pengőt ellopott. Az ügy érdekessége, hogy 24 esztendő után került ismét szolnoki lakos rögtönítélő bíróság elé.

— **Február 15-én lesz ötven esztendeje, hogy először megszökött Budapestén a telefonhírmondó.** Puskás Tivadar találta fel, hazánk fia. Tiszteletére a rádió február 15-én jubileumi műsort fog sugározni.

— **A Német Tudományos Intézet** vezetősége közli a beiratkozott hallgatókkal, hogy az órák hétfőn a megállapított órarend szerint megkezdődnek espedig kezdők és kevésbé haladók hétfőn és csütörtökön 6-7 vagy 7-8, haladók kedden és pénteken 6-7 vagy 7-8. A hallgatókat ezúton is meghívja a vezetőség a Kölni Trió hangversenyére, amelyre kedvezményes jegyek kaphatók az intézetben hétfőn délig. (Ferenc József-út 22. II. em.)

— **A Baross Szövetség** közli, hogy a vasárnap délelőtt 11 órára hirdetett választmányi ülést közbejött akadályok miatt a következő vasárnap, vagyis február 14-én délelőtt 11 órakor tartják meg.

— **Súlyos rődlibaleset történt Kolozsvár mellett.** Törökmatyáson. Diákok rődlirándulásra mentek és amikor ráültek az egyik rődlira, a meredeken a kormány eltört és a rődl nagy sebességgel belesüllyt az egyik villanyoszlopba. Balkeleti Jenő gerincétörtést, Fővágó Ernő koponyaalapítörést és Fehér István nyílt combtörést szenvedett. A mentők a súlyosan sérült diákokat kórházba szállították.

— **Nemzeti szocialista kormány alakult Hollandiában.** Mussert, a holland nemzeti szocialista mozgalom vezére alakította híveiből.

— **A Debreceni Egyetemi Ifjúság (DEI)** szellemi szolgálata ma, szombaton délután 1/2 órakor összejövetelt tart az Árpád R. E. helyiségében „Századunk eltömegesedéséről”. Ez lesz a XX. század eszméi című sorozatnak első előadása. A megbeszélés után népdaléneklés lesz, kérjük a Madárka, 101 népdal kötetek elhozását. Könyvismeret: Ortega a szerelemről. Beszámoló az elmúlt hét társadalmi eseményeiről. Érdeklődőket szívesen látunk.

A Kossuth-utcai egyházzsoltári Női Köre a szegény iskolás gyermekek felruházásáért

A Kossuth-utcai egyházzsoltári Női Köre újból megkezdte munkálkodását és legutóbb megbeszélést tartott, melyen Baja Mihály, az egyházzsoltári vezető lelkész pásztorja ismertette a szegény iskolás gyermekek téli felruházásának ügyét. Az egyházzsoltári 1200 pengőt költött erre a célra. A Női Köre tagjai egész télen át varrtak és kézimunkáztak, meleg alsó ruhákat készítettek a gyermekeknek. Péterffy Lászlóné ügyvezető elnök vezetésével.

Ezután Gera Katalin szociális gondozónő a *Bajlársi Szolgálati munkáját ismertette*, amely munkában a Kossuth-utcai egyházzsoltári asszonyai is tevékeny részt vesznek a jövőben. Ezután az összejövetel résztvevői megbeszéltek a legközelebb tartandó családi összejövetel kereteit. *Magyar Birtalan* vallás- és köznevelési miniszter, a Kossuth-utcai egyházzsoltári Női Köre elnöke és özv. Konec Aurélné is.

— **Sósavval kevert hypermangánium megmérgezte magát egy asszony.** Szakál Mihályné 40 éves asszony, Siposu ca. 5. szám alatti lakos tegnap reggel hat órakor lakásán hypermangánium kevert sósavat ivott öngyilkossági szándékból. Esméletlenül állapotban találta rá és értesítették a mentőket, akik a belgyógyászati klinikára szállították. Állapota súlyos, a rendőrség még nem tud a kihallgatni letétele okára vonatkozólag.

— **A Hatvan-utcai temetőben elloptak egy vasrácsos sírköveket.** Zong Lajos, a Hatvan-utcai temető őre feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki az elmúlt éjszaka az egyik családi sírboltból többméteres vasrácsos kerítést ellopott. A rendőrség megindította a nyomozást a lopás ügyében.

— **Új záróra** Németországban. Hatóságí rendelettel a vendéglők és szórakozóhelyek záróját február 5-től kezdve esti 11 órában állapították meg. Eddig 12 órakor volt a záróra.

— **Kéthónapi fogházra ítélte a Kúria** istenkáromlásért Tóth Sándorné hatvani asszonyt, aki egy végrehajásnál durván káromkodó és szidkozódó szavakkal illette Istent.

— **Angliában több mint nyolc és félmillió nőt** hívtak be hadiszolgálatra. Közülük három és félmillió olyan férjes, vagy özvegyasszony, akinek 14 éven aluli gyermeke van.

— **Sóeső megölt két embert Morvaországban.** A morvaországi Magyar-Hradis közelében a hófúvásban két ember életét veszítette. Halálukat, amint azt a boncolás megállapította, nem fagyás okozta, hanem az, hogy só került a szerencsétlenek légcsőjébe. A hófúvás alatt ugyanis sóeső esett. A só a szél Kisáziából sodorta Morvaország felé, a multkori anatóliai földrengés ugyanis sok sótartalmú földet is mozgásba hozott.

— **Belga anyakirályné a pápánál.** Erzsébet belga anyakirályné csütörtökön magánkihallgatáson volt a pápánál. Az anyakirályné leányánál, az olasz trónörökösénél van látogatásban Beatrice hercegnő születése alkalmából.

— **Horvátországban is háromnapos gyászt tartanak a sztalingrádi hősökre való emlékezésül.** Színházak, filmszínházak és szórakozóhelyek zárva vannak.

GYÁSZROVAT

Demjén Ferenc hajdúszoboszlói lelképásztor életének 70-ik évében elhunyt. Temetése ma délután félnyolc órakor lesz református szertartással a köztemető díszravatalozójából. Lakás: Hajdúszoboszló. Takács temetkezési vállalat.

Naményi Erzsébet 48 éves korában elhunyt. Temetése az egyetemi ravatalozóban szombaton délután 3 órakor tartandó gyászszertartás után Nyiregyházán vasárnap délután 3 órakor lesz az ottani temetőben. Dankó temetkezés.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Turucz István becommunkás, Hajnal u. 2. leány Éva. Markovics Mihály raktári munkás, Budai Ézsaiás u. 59. fiú István. Mátyás Mihály majoros, Kádár dűlő 46. fiú Sándor. Aranyos Tibor őrmester, Békési B. u. 14. leány Margit. Nagy Mihály napszámos, Tegez u. 35. lány Piroska. Pogácsás Imre MÁV, Szeder u. 10. leány Magdolna. Czeglédi Sándor konv. cseléd, Nagyszepes 55. fiú Lajos. Ilyés Ambros napszámos, Kishegyesi út leány Mária. Sütő István MÁV Bercsényi u. 22. fiú István és Béla (ikrek). Schnitsen Endre férfi szabósegéd, Csillag u. 22. fiú Endre. Uveges János kisbirtokos Bellelő 42. fiú János. Dr. Letényi Árpád MÁV. fog. Kigyó u. 9. leány Imola. Oláh József napszámos, Keresztes u. 19. fiú Károly. Dr. Gáspár Albert közsegi orvos, Vértés, fiú Csaba. Szottfiedl Lajos műasztalos-segéd Csörsz u. 11. leány Viktória. Harsányi Endre főpincér, Domokos Lajos u. 6. leány Anikó. Szabó László MÁV, Apponyi u. 17. fiú Imre. Bojtos Imre gazdálkodó, Veréb dűlő 53. leány Erzsébet. Varga János földműves, Hajdúdorog, fiú János. Oláh Gábor MÁV. Kolónia VII. épület, fiú István. Mészáros Mihály munkás, Ebes 14. fiú Mihály Nagy János feles. Vedres dűlő 21. leány Katalin. Vitányi Imre munkás, Hajdúnásás, leány Margit. Makó István napszámos, Józsa, fiú István. Fási Móricz cipész, Keresztes u. 13. sz. leány Erzsébet. Kovács Antal dohánnyári munkás, Vigkedvő M. u. 5. fiú Antal. Oláh Antal cipész, Lónyay u. 31. leány Valéria. Kuntz Ödön pü. fővigyázó.

Monostor u. 3. leány Katalin. — Szűcs Géza könyvkötősegéd, Jerrikkó u. 30. leány Magdolna. Szincsik Ferenc erdőőr, Pacz erdő 17. leány Éva. Juhász Dezső városi adótitkár, Bethlen u. 45. leány Katalin. Kerekes Vilmos Hajdúszoboszló, fiú Sándor. Molnár József asztalosmester, Hajdúhadház, 1. Erzsébet. Kiss Antal napszámos, Tancsics u. 45. fiú Antal. Kozma Ferenc asztalossegéd, Szotyori u. 28. fiú Ferenc. Karnai Sándor piaci árús, Klapka u. 16. leány Ibolya. Hüse Bálint napszámos, Kishegyesi út 1. fiú Imre. Kozák János napszámos, Tóth-telep III u. 6. fiú János. Tötös Ferenc MÁV. lakatos, Bocskai-tér 8. fiú Ferenc. Kovács Kálmán MÁV Poroszlai út 60. fiú Kálmán. Szentkirályi László bankigazgató Kisvárdán, leány Katalin. Tóth László szerelő, Maróthy György u. 23. leány Anna. Birkner Vilmos MÁV főtiszt, Ujfehértó, leány Margit. Virág Mihály asztalossegéd, Csigekegy u. 41. fiú László. Varga Károly cipészsegéd, Domokos Lajos u. 16. leány Erika. Rózsa Sándor szállító munkás, Pósa u. 17. fiú János.

Eljegyzések: Csizsár Ferenc kereskedősegéd, Zrinyi u. 75. — Kovács Erzsébet, Apafája 4. Boruzs Béla szabósegéd, tüzelaktanya—Kovács Ilona, Eötvös u. 38. szám.

Házasságkötések: Soltész István rendőr, Nagykároly—Pete Julianna, Bethlen u. 17. Soós Sándor mozdonyvezető Leininger u. 13.—Bartus Irén, Pöntenberg u. 3. Rózsa Lajos m. tisztviselő, Gödöllő—Laskay Erzsébet, Mezena u. 2. Bodnár István gazdálkodó, Bánk 111—Kovács Erzsébet, Haláp 146. Solymos Béla őrmester, repülő-tér—Fekete Mária Kassa út 5. Gál Gyula MÁV Nyil u. 40—Goda Róza Nagy Sándor József u. 7. Ungvári Károly dohánnyári munkás Kontsek u. 13.—Szabó Erzsébet, Uj u. 10. Harangzó István szobafestősegéd Kard u. 3.—Molnár Katalin Bellelő 47. Biba János cipészsegéd—Budai Róza, Mester u. 12.—Gyurcsik Béla szakaszvezető repülő-tér—Megyaszi Mária Dohány u. 26. Lengyel Sándor autószerelősegéd—Kálmánchelyi Julianna Miklós u. 51. Bácsó Sándor cserépkályássegéd—Nagy Mária Homok u. 105.

Halálozások: Wimmer Konrád rk. 3 éves, István u. 35. Soós Gáborné ref. 60 éves, Gróf Leininger u. 13. Balogh Imréné ref. 60 éves, Kálmán u. 37. Dobirák

Istvánné rk. 65 éves, Monostor-erdő. Tóth István ref. 13 naps. Kigyó u. 49. Farkas Mátyás izr. 54 éves, Hajdúnásás. Korné Miklós gk. 75 éves Nyiregyháza. Herlet Anna rk. 51 éves, Magyar u. 8. sz. Bauer Félix rk. 16 éves, Kispeszt. özv. Fürst Ödönne izr. 72 éves, Széchenyi u. 13. Vince János ref. 84 éves, Honvéd u. 29. Sipos Jánosné ref. 45 éves, Puzdara u. 28. Karsai József ref. 83 éves, Kishegyesi út 40. Molnár Gellért rk. 66 éves, Kishegyesi út 1. sz. Tokaji János, ref. 82 éves, Kishegyesi út 40. Szabó József ref. 29 éves Gyár u. 2. özv. Nagy Istvánné ref. 82 éves, Lónyay u. 24. sz. Vida Miklós ág. ev. 25 é. Bokod. özv. Boros Józsefné ref. 74 éves, Mártonfalvi u. 8. özv. Füredi F. Gusztávné rk. 69 éves, Kossuth u. 36. Buzás József ref. 10 naps, Pozsonyi út 6. Nagy Margit ref. 20 éves, Bethlen u. 63. Szekeres Gyuláné ref. 58 éves, János u. 41. Duró Mihály ref. 1 hónapos, Pesti u. 4. Mogyorósi József ref. 74 éves, Legányi u. 21. Mészáros Lászlóné rk. 24 éves, Dömsöld u. 12. Rattay Ferenc rk. 42 éves, Budapest. Ikdódi Sándor ref. 60 éves, Bekecs u. 1. Tóth Ilona ref. 77 éves, Vágóhid u. 2. Félégyházi Bálint ref. 13 naps, Pesti u. 4. Mezei Józsefné ref. 33 éves, Hajdúnásás Nagy Lajosné ref. 54 éves, Mátyánkirály u. 12. özv. Gulyás Istvánné ref. 70 éves, Magyar u. 8. Paksi Lajos ref. 3 hónapos, Pósa u. 15. Somoskeőy Béláné rk. 61 éves, Széchenyi u. 55 sz. Varga Mária ref. 5 éves, Homok u. 41. Jenes Sándor ref. 11 hónapos, Hargita u. 22. Földes Balázs ref. 28 éves, Homok u. 94. Oláh Tamás rk. 9 hónapos, Hortobágyi halastó, Tóth Józsefné ref. 48 éves, Vedres dűlő 14. Nagy Ferenc gazdálkodó 71 éves, Bellelő 117. Verens Géza ref. 80 éves, Vigkedvő Mihály u. 14. özv. Antrikter Józsefné ref. 85 éves, Ispóty-tér 12. Demjén Ferenc ref. 69 éves Hajdúszoboszló. Tóth Mihály rk. 84 éves, Tóth-telep III utca 24.

Internálták, mert elhagyta gyermekeit. Komlódi András battonyai napszámosnak már sok baja volt a múltban a hatóságokkal. Kerülte a munkát, sőt ezenfelül négy apró gyermekét sem akarta eltartani. Az elmúlt napokban a felárva gyermekeket elhagyta és a négy gyermek

átlen-szomjan maradt: a szomszédok könyörültek meg rajtuk. A lelkismeretlen apa ellen emiatt eljárás indult és a hatóságok azonnali internálását rendelték el. A gyermekeket menhelybe utalták.

Franciaországban van Rákóczi szíve. II. Rákóczi Ferenc szíve nem a kassai kriptában van, mint ahogyan azt sokan gondolják — írja a „Katolikus Szemle”. — A fejedelem ugyanis franciaországi tartózkodásának utolsó két esztendejét a Párisból 30 kilométerre fekvő Grosbois kolostor mellett egy kis vadász-kastélyban töltötte, ahol meghitt kapcsolat fejlődött ki köztük és az ott élő szerzetesek között, II. Rákóczi Ferenc Franciaországból való távozása után is fenntartotta a kapcsolatot a szerzetesekkel. Végre elhatározta, hogy szívet halála után vegyék ki testéből és küldjék Grosboisba. Ez így is történt, amit a kolostor templomába később beillesztett emléktábla bizonyít. A kolostort és templomot a francia forradalom idejében lerombolták. Lehetsé-

A közönség szava OTI betegek kérése

Nagyon kérem, hogy lapjában adjon helyet egy kérésnek, melyet az OTI vezetőségének figyelmébe kell ajánlani. Az OTI sebészeti rendezésén az a helyzet, hogy a beteget, ha délelőtt 9 órakor kezelik is fájdalmas sebével, mégsem mehet haza, mert 11 óráig, fél 12 óráig kell várakozni a zsúfolt helyen míg az aláírást megkapja a táppénz kiutaláshoz való jogosítványra. Úgy kellene csinálni, hogy a beteg, ha már a sebészorvos kezelte, azonnal kapja meg a főorvosi aláírást is, hogy ne szenvedjen, fáradjon egész délelőtt az OTI épületében. Az OTI szociális érzékű kiváló igazgatója dr. Bognár Béla és dr. Paurhly Géza igazgató főorvos úgy bizonyára megtalálják a módot, hogy a szenvedő várakozó betegeken segítsenek.

N. N.

DEBRECZEN 7. OLDAL 1945. II. 6

Az egész országban soha nem látott nagyaranyú gyűjtés folyik a honvéd-családok javára. Ma mindenki katona, a te családod biztonságáért is adakozik a társadalom. — Adakoztál-e már?

ges, hogy a Rákóczi szívet tartalmazó arany urna ekkor tűnt el, de az is lehet, hogy az urnát a templom melletti temetőben helyezték el. Itt többször is ásatásokat végeztek, de eddig sikertelenül.

A túrista vetített képes előadást a hangverseny miatt folyó hó 9-éről egy héttel későbbre, folyó hó 16-ára tette át a Túrista Egyesület elnöksége. Ez alkalommal dr. Flux Vilma egyetemi tanársegéd mutat be diaposzitiv képeket Erdély egyik legszebb hegyvidékéről, a „Nagy-hagymás”-ról. Bérletjegyek értékesek, napijegy 30 fillér.

Több japán csillagász tartózkodik jelenleg Hokkaido-sziget keleti részében, hogy tanulmányozzák a február 5-iki teljes napfogyatkozást. A tünemény reggel 7 órakor kezdődött és 25 másodpercig tartott.

SPORT

A DVSC első szabadban tartott edzése nagy érdeklődés mellett folyt le, a játékosok nagy kedvvel mozogtak, kitűnő erőnlétben vannak és bizonyosra vehető, hogy az erős tavaszi bemelegítő program lebonyolítása után jó formában fogják megkezdeni a bajnoki mérkőzéseket. Palotás István edző kijelentette munkatársunknak, hogy szisztematikus munkával úgy hozza fel fokozatosan a csapatot, hogy az a bajnokság lezajlása után következő osztályozó mérkőzésekre érje el legjobb formáját. A védelmet és fedezettség kifogástalanul tartja Palotás edző, a támadásornak pedig főleg gólképességét igyekszik fokozni.

Wampetics Istvánt hívják meg kerületi edzőnek

A labdarugószövetség kerületi edzőt kapnak már a tavaszi idényre és ezek az edzők, akiket az MLSZ fizet, készítik elő a kerületi gárdát, emelik ki és fejlesztik a kerület csapataiban felbukkanó tehetségeket.

A felsőtiszai kerület, mint az ország egyik legnagyobb kerülete, valószínűleg két-három edzőt kap. Az eddigi tervek szerint Jenny Rudolf, a Kispesti AC, majd a Hungária sokszoros válogatott szélsője lenne a nagybányai és erdőlyi rész edzője, Fedák László a kárpátaljai rész edzőseinek vezetésével megbízott. A debreceni részre Tamásy László elnök dr. Fejér Rudolfot, a DTE és Bocskay sokszoros válogatott hátvédjét akarta megnyerni, ami valóban kitűnő megoldás lett volna. Fejér dr. azonban nem vállalta el a megnevezést megbízatást hivatali elfoglaltsága miatt.

A helyzet az, hogy a jó edzők általában már le vannak kötve az egyesületekhez. Debrecenre nézve a legszerencsésebb megoldásnak tartanánk, ha Wampetics Istvánt, a sokszoros kerületi válogatottat, aki jelenleg Svédországban működik nagy sikerrel, hívná meg a felsőtiszai kerület. Wampetics képességeivel tisztában vannak, személyében olyan edzőt nyerne a kerület, akinek működése nemcsak Debrecennek, hanem az egyetemes magyar sportnak is előnyére válna. Wampeticsben meg van a hajlandóság arra, hogy hazajöj-ön és bizonyosra vesszük, hogy

HA MÉG EGYSZER AZT ÜZENI!...

— Kossuth Lajos életregénye —
Irtá: Hegyaljai Kiss Géza

(72) (Minden jog a szerzőé.)

A Városházán nemsokáig száll meg Kossuth a családjával. A Könyves-Tóth-háznál lakik, a Péterfia elején. Ott később a gimnázium épül. Hivatalt a Városházán tartja.

Kossuth június elejéig marad Debrecenben. 4-ikén hagyja el a várost.

Kossuth édesanyja megy két poggyászos szekérrel. Kossuth családja két előfogaton. Kossuth testőrei 5 kocsin. A hadügyminisztérium 100 kocsin. — Kossuth kormányzó Szemere, Horváth, Duschek miniszterrel megy és Kiss Ernő országos hadifőparancsnok kíséri. Szoboszlói kíséri Poroszlay polgármester s a debreceni nemzetőrség lovasai sok-sok zászlóval.

Kossuth Szoboszlón búcsúzza mondja: Debrecen város boldogítása mindig kedves gondjaim közé fog tartozni.

Búcsúlevelében köszöni Kossuth a szíveslátást. 2000 forintot adományoz a város emberbaráti intézményei számára.

Kossuth pártfogását bizonyítja, hogy a Szolnok—debreceni vasút építését azonnal megkezdi.

Az országgyűlés a Szent István koronáját is magával vitte Debrecenbe. Ez kelti fel egyes külföldi lapokban azt a vélekedést, hogy a nép Kossuthot úgy tiszteli, ahogy a legjobb királyt

szokta. Kossuth a szabadság-ésméért való áldozatáért megérdemli. S hogy korona nélkül is megérdemli, alakját a csillagokig növeszti.

Kossuth dicsősége zenitjén áll. Sokszor van Debrecenben ünneplés, fáklyás zene s több efféle. Mindig Kossuthot szeretnék hallani. Már tudják, hogy a hajdú ember, ha Kossuth nevét hallja, megemeli kalapját, mint mikor Isten nevét mondja ki.

NŐK AZ ESZME NYOMÁN

A nők kezdettől fogva arra fordulnak, amerre az Eszme fénylik. A Szabadság sugárzásában ragyognak fel női arcok és női szívek. A nemzeti társadalom megmozdulásaiban elől jár két nővér, két grófné, két szép asszony. Egyik Zichy Antónia, másik Zichy Karolina. Batthyány Lajosné és Károlyi Györgyné. Petőfi róluk írja:

Ragyogjatok ti ébredő hazámban Hajnalsugárral, testvér csillagok! Sugárotokra, Memnon szobra-képen, A nemzet áldást zengedezni fog.

Bécsi palotából indul el egy barna lány, hogy a magyar igazság harcosa legyen. Lebűtök Mária. Nagybátyja Simu-nich brigadéros. Ómaga Kossuth honédei közé áll és főhadnagyi aranyérmét szerez a

csatákban a zubbonya hajtókájára. Másik császári tisztnek a lánya csap fel honvédek. Pfiffner Paulina hadnagykisasszony. Ott harcol a csatasorban Csizmárovits Mária is. Főhadnagy. Legtöbbre viszi Bányai Júlia. Százados lesz belőle.

Erdélyben a nők zászlót bontanak. Századot akarnak lányokból, asszonyokból. Csányi László kormánybiztos nem fogadja el. Mennek, amerre lehetnek, hogy segítsenek. Lehesülnek és lelkesítenek. Csányi László egyenesen a nőket hívja fel segítésre. Görgey panaszolja 1848 novemberében, hogy az önkéntes zászlóalj honvédeknek nincs elég fehérenműjök. Magyarország nagylelkű nőit, delnőit kéri: küldjenek. Téli ruhagyűjtés — mint magyar kezdeményezés.

Kossuth Lajos hitvese épűgy igyekszik a segítésben részt venni, mint annak idején az édesanyja. Ezt írja:

— Mi nem küzdhetünk a vitéz férfiak sorsában. Akaratban és tetten, de minden előleges zajos összejövettel nélkül egyesüljete e szent célra. Közületek mindegyik anyai kórodai készletet szerezzen, amennyi legalább egy vitéz ellátására szükséges, hogy a véres győzelmű nap bekövetkeztével lerójuk a köszönet tartozását, mely hazánk szabadítóit illeti...

Kossuth húga, Zsuzsanna, a Meszlényi Rudolf özvegye szóban és írásban tüzei segítésre a magyar honleányokat. Ő a tábori kórházak felügyelője. — Ne várjatok a hivatalos megbízások, vagy az illető szá-

bályok kihirdetésére. Csak egy veszély létezik: a haza vesztes. Csak egy akarat lelkesíti seregünket: a haza megszabadítása. Bennünk is csak egy akarat éljen: a szenvedőket felkeresni és rajtuk segíteni!

Az Eszme él, az Eszme világít, az Eszme vonz.

A nők olvasnak, beszélnek, a levegőből is magukba szívják a nemzetek tavaszának friss levegőjét. És kezdettől mindvégig kitartanak lekességükben.

Hajtja a nőket az Eszme varázsa. Pedig sokan vannak, akiknél az Eszme kék szeme van. Fehér homlokára hullámos haj simul. Rózsás az orcája és tűz az ajka. És ők az Eszme Kossuth Lajosnak hívják.

Az Eszme hódít. Női szájak ezreire is ott lüktet a nóta:

Ha még egyszer azt üzeni!...

MINDENT A NÉPÉRT!

Kossuth lelkesedik. Csupa ötlelet és csupa tevékenység. Aki csak három kezdeményezését figyeli, az is sokat láthat. Időtálló eszmék és tettek ezek.

Hogy gondolja Kossuth a telepítést?

Igazi államférfiú pillantással fogja át a telepítési kérdés vonatkozásait. Látja az ember-sűrű népesedőket. Ott nincs föld. És látja a lakatlan latin-fundiumokat. Ott nincs lakosság. Látja a nemzetgazdasági bajokat. Már a szabadságharc előtt fájlalja a székelyek kivándorlását.

Gyógyszer: a telepítés.

(Folyt köv.)

ha a kerület idejében intézkedik, sikerül kedvezően megoldani ezt a kérdést és megnyerni Wampetics István kerületi edzőt, hogy idehaza a magyar labdarugó-sport javára kamatoztassa kivételes tudását.

Nagyszabású válogatott programot bonyolított le a felsőlitzsai kerület a tavaszi hónapokban. Debrecenben játszik a felsőlitzsai válogatott, melynek zömét a DVSC és az ungvári csapatok játékosai adják a körösényi kerület válogatottjával, mely nagy részt a Nagyvárad AC játékosaiból áll. A debreceni közönség a márciusi válogatott mérkőzésen tehát újszólván NAC-D

VSC mérkőzést lát. Aprilisban lesz visszavágó mérkőzés Ujvidéken az alföldi kerület válogatottjával melyet az ősszel 3:2 arányban vert meg a felsőlitzsai kerület csapata Debrecenben. A magyar B-válogatott Ungváron szerepel, míg a csikóválogatott Nagyváradon.

A debreceni Társulati Kereskedelmi középiskola beadta nevezését a tavasszal meginduló levante labdarugóbajnokságra.

Február 10-én történik meg a levante labdarugóbajnokság csoportbeosztása és sorsolása eddig az időpontig még elfogadnak nevezéseket. Eddig több, mint 800 csapat nevezett.

KÖZGAZDASÁG

A hótakaró megvédte a vetéseket

Megállapították a Debrecenben kötelező mezőgazdasági munkabéreket

Debrecen város közigazgatási bizottságának ülésén vitéz Kovács Lajos m. kir. gazdasági felügyelő ismertette Debrecen január havi mezőgazdasági állapotára vonatkozó jelentését.

Január hónap jóformán elejétől végig hideg jellegű volt, mindössze 20-25-ike közötti időben volt némi enyhülés észlelhető. A tartós hideg mellett az időjárás általában borult, csapadékokban azonban ennek ellenére szegény volt. A hónap első napjaiban csak egész kevés hó esett, ami mindössze két-három cm-es takarót képezett, hamarosan azonban újabb havazások folytán a hóakár valamelyest növekedett, úgyhogy az erős hidegekkel szemben az őszi vetéseknek elegendő védelmet nyújtott.

A külső gazdasági munkák leginkább csak trágyahordásra, fakitermelésre és faszorítógatásra szorítottak.

Az állatok kondíciója az általános takarmányozási nehézségek miatt általában gyenge. A szemes takarmányhiány mellett a szálastakarmány etetésénél is beosztásra van szükség.

Debrecen város munkabérmegállapító bizottsága a földművelésügyi miniszter rendelkezésével kötelező iránylevek figyelembevételével megállapította az 1943. évi mezőgazdasági munkabéreket. A természetbeni járandóságok lényegileg nem szenvedtek változást, míg a napszám-bérek az 1942. évi napszám-bérekkel szemben cca 25 százalékkal emelkedtek, de ezenkívül jelentősen emelkedett a néhány munkánál, úgyszintén a szakszerűséget igénylő munkáknál adható pótlék, ami több esetben eléri az alapbér 50 százalékát. Ugyancsak emelkedett a cselédek középszámjáról (60-180 P.)

Az új munkabérek a köhirdetéstől számított 8 nap alatt lépnek hatályba.

A magyar mezőgazdaság nagyjainak érdemeit méltatja a mezőgazdasági kiállítás

A március végén megnyíló mezőgazdasági kiállításon a földművelésügyi miniszterium gazdasági szakoktatói kiállításában ebben az évben a magyar mezőgazdaság nagyjainak ismertetését tűzte ki feladatul.

E kiállításra az adta a gondolatot, hogy ez évben, éppen a kiállítás megnyitásának napján lesz az igazságos Mátyás király születésnapjának 500. évfordulója. A nagy király hosszú és bölcs uralkodása alatt az ország gazdaságilag is felvirágzott. E téren kifejtett áldásos munkásságát és alkotásait kívánja tehát ez a kiállítás elsősorban bemutatni: Mátyást, a kiváló gazdát és több mezőgazdasági növény meghonosítóját, állat-enyésztésünk egyik fejlesztőjét ünnepeelve. Mellé sorakoznak majd a történelem időrendjében a magyar mezőgazdaság többi bölcséi és nagyjai, akiket szintén megillet a gazdaközönség hódolata és elismerése. Ott látnak majd Mária Teréziát és munkatársait, továbbá Tessedik Sámuel, majd P. Nagy Jánost, a vetőgép leg-

első szerkesztőjét, a gazdasági iskolát alapító Nákó Kristóft, valamint a közhatalmú magyar agrártudósait és másokat.

Mi újság a budapesti élelmiszernagyvásárlótelepen

A Magyar Vidéki Sajó tudósító fővárosi jelentése szerint január 28-tól február 4-ig az elő- és vágottbaromfi, továbbá a tojás-piacon változatlanul a hatóságilag megállapított legmagasabb árak voltak érvényben. A zöldség- és főzelékek piacán a kalarabé ára 5 fillérrel csökkent, viszont a sütőtök ára 5, a leveles karfiol ára 10, a fejjessaláta ára 20, a tisztított karfiol ára 60, a paraj ára pedig 100 fillérrel emelkedett kg-ként. A gyümölcs-félék piacán a sárgabélű narancs ára 20, a mandarin ára pedig 160 fillérrel csökkent, viszont a nem-fajtájú alma és a külföldi gesztenye ára pedig 120 fillérrel emelkedett kg-ként.

folytán felhívom mindazon kertészeti telepek tulajdonosait, akik az 1943. évben élő növények külföldi szállítással kívánják foglalkozni, hogy ez irányú szándékukat a városi első fokú közigazgatási hatóság mezőgazdasági osztályánál (Kossuth-utca 20. földszint 46. sz. hivatali helyiség) legkésőbb folyó évi február hó 6-ig jelentse be. Polgármester.

Felkérem a lótenyésztő gazdákat, hogy a tulajdonukban levő elsőosztályú pejzsinú kancáikat február hó 7-én 10 órára Debrecenben a baromvásártéri cédulához vezessék elő. Gazdasági tanácsnok

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája országosan ismert. Zöldfa u. 3 sz. T. 28-72. 1291 3. 2.

HÁZASSÁG

NYUGDIJAS 42 éves úriasszony, 50 év körüli lehetőleg nyugdíjas állású komoly úriember is meretségét keresi. Házaság céljából. Levelet „Mária” jellegre a kiadóba kérek. 1545

ALKALMAZÁST nyert férfi

Újságkezelésből

kezdet rokkant, vagy asszonyt azonnalra felvesz az

DEBRECEN kiadóhivatala

Jelentkezés délután 4 órakor.

MŰSZERÉSZ segédet keresek fiatal, Karsay, Károly Ferenc József út 1. sz. 1370

KERTÉSZT keres a Hosszúpályi uradalom, konvencióra. 1408

MŰSZERÉSZ segéd felvétetik, Szabó, Petőfi tér 6. 1407

ASZTALOS és fényező-segédet, gyári munkásnak azonnalra felveszek, Erzsébet u. 28. 1502

RÁDIÓ és villany szerelő tanuló és kifizető felvesz Cseh Lajos és társa Piac u. 56. 1472

CIPÉSZ szakmunkásokat munkásokat heti 50-70 pengős fizetéssel felvesz az Első Szatmári cipőgyár, Szatmár németi Petőfi u. 1. 1463

ŐSKERESZTÉNY posztós kereskedősegéd keresztek, Dégenfeld-tér 11. 1554

EGY ügyes kézimunkás nagy munkához felvétetik, Varga úrszabó, Arany János u. 2. 1552

KERESZTÉNY szalá-szok, tűzőnők és rag-tők felvétetik. Ertra cipőgyár, Csapó u. 58. vasárnap 9-12-ig. 1540

CIPŐKERESKEDŐ segédet (segédnöket) keres kijelölt nagy cipőüzlet, februári, vagy márciusi belépésre. Csakis elsőrangú, szak-képzett keresztény erkő ajánlatát vesszük figyelembe. Ajánlatokat fizetési igény és eddigi gyakorlat megjelölésével a kiadóhivatalba „Előzékeny” jellegre kérjük. 1520

ASZTALOS segédet lehetőleg koporsó készítésben jártasak felvétetnek Gebauer gyár, Híd u. 10. 82

KOCSISNAK fiatal-ember, bentkisztra felvétetik, Csapó u. 25. sz., Bálint Sándornál. 86

NYUGDIJAS urakat felveszünk elemi biztosítási felelős látogatására, napi 8-10 pengő jövedelem biztosítva. Jelentkezés délelőtt, Piac u. 34. sz. alatt Anker Biztosítónál. 1395

ALKALMAZÁST keres férfi

MÁV öreg nyugbérés bilalmi állást keres biztosítékkal „1882” jellegre. 1478

KERTÉSZ szakképzett képesített, gyümölcsfajmetészt, válnál Lengyel, Arany János u. 28. 1539

ALKALMAZÁST nyert nő

HÖLGYFODRÁSZ segéd kisasszonyt, heti 40 pengő fizetéssel alkalmazok, Horgonyi, Szoboszlói út 4. telefon: 39-51. sz. 1564

KERESZTÉNY tanuló leányt és ügyes kiszolgálót, porcellán szakmába felveszek. Cím a kiadóban 1557

SEGÉDLÁNYOKAT felvesz „Friczi” kalapszalom. 1544

CUKORKA elárúsfító leányt felveszek Apolló büfé. Jelentkezni lehet délután 5 órakor. 942

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

SZOBALÁNYT keresek, ügyes tisztaság szerető, parketthez értőt, Központi drogéria, városháza épület. 1512

JÓL főző mindenes bejárónő, ki mosást is vállal, azonnal felvétetik. Szent Anna és Nap u. sarok, cukrászda. 1560

JOBB nőt jó bizonyítvánnyal bejárónőnek, délelőtt 9-2 óráig házi munkára felveszek. Jelentkezni délután 3-5 óráig. Könyök u. 8. 1556

BEJÁRÓNŐ vagy bentlakó felvétetik, Dégenfeld-tér 3. emelet. 1550

KONYHALÁNYT és lo-sogatót felvesz a Gamborinus. 84

MINDENEST jó bizonyítvánnyal, február hó 15-ére felveszek Jelentkezni 8-délután 2-ig. Hármashonv. gy. ezred u. 23. sz. 1529

BEJÁRÓNŐ egész napra felvétetik Csapó u. 25 jobbra második ajtó. 85

AJANLAT

ANGORAGYAPJU és kenderfonó állórokkát, állandóan szállít Szekszák Béla műszertárgylyos Hajdúböszörmény. 1440

HASZNALT varrogepet vesz, elad, cserélt ifj. Léval, Kassa út 1. telef. 33-94. szám. 2. 28. 228

HASZNALT órákat veszek, javítok, eladok. Schiffmann, Vendég u. 7. kisállomásnál. 1792 1. 3.

SZAPPANNAK való zsír: szappanra becseserél Pál János szappanosmester. Kölcsei u. 8. 147. 4. 19

KÖZKATONÁKNAK extraruhára posztó érkezett. Ruháját gyorsan elkészítem. Tegdes, Kávin-tér 19. 3. 26. 748

LENKLOPI selyem klópi csipkeszövet anyagok: grenadin csipkefüggönyöket, csipkebetéteket Rothermere u. 21. 1802 3. 17.

HASZNALT bútorait modernre átcserezem. Alakítást, javítást olcsón vállalok. Kossuth 51. 2. 1505 3. 16

KIEGÉTT zseblámpa elemet, anódot, száraz-elemet veszek. Ujat régi ellenében adok. Mayer mérnök, Kossuth u. 13. 911 4. 30

KERÉKPÁRT varrogepet, gramofont, szakszerűen javít Roboz és Hamer Piac u. 8. 1439 5. 4

ÉRTEKES vásznait jó hímző fonallal varrjuk, hímözünk felelősséggel „Favorit” kézimunka Csapó u. 24. Tanuló lány felvétetik. 1561 5. 6

KERESLET

Használt fényképezőgépet és állványt veszek Berzéki fotoszaküzlete. Ferenc József út 38. 146 2. 10

ARANYAT ezüstöt, fog aranyat, legmagasabb árban veszek. Frank, Piac u. 73. 1709 3. 15

MÉLY gyermekkoszt ki fogástalan állapotban keresek megvételre. Címet kérem a kiadóba, „Gyermekkoszt” jellegre leadni. 387

TÖRT aranyat, ezüstöt, drágakövet veszek, ék szerkesztést vállalok. Pollák Endre, Hatvan u. 2. sz. 118 4. 10

FÉNYKÉPEZŐ-gépet, állványt, magassárat fizetek. Aszmann, Simonffy u. 1. 180 4. 30

TÖRT ARANYAT, ezüstöt, briliánsat, magas árban veszek. Takács Sándorné, Piac u. 56. sz. 1617 4. 13.

TÖRLETESEN száraz raktárhelyiséget keres Lukács cementárúgyár, 23-08 tel. 1299

GUMILEPEDŐT keresek megvételre. Csapó u. 88. Illatszertár. 1489

ÉLELMISZER, ITAL

FRISS alma érkezett Kéki Rákóczi u. 7. szám plince. 938 4. 30

KITÜNŐ tokaji borok kaphatók 2.80, 3 pengőért. Bulyovszkynál Csapó u. 8. 997

HANGSZEREK

ZONGORA hangolás: 15 éves kiváló képzettséggel vállalom. Vagyas László, Nap u. 17. sz. 1218 4. 10.

RÁDIÓ

RÁDIOT minden típusú javít, évtizedes gyakorlattal Szabó műszerész. Csapó u. 84. telefon: 32-54. sz. 1534 2. 25

RÁDIÓT javít, elad, villany szerelő Fülöp, Csapó u. 35. sz. Telefon: 27-27. IV. 12. 481

BŰTOR

CSODASZÉP hálók, s ebédlők kombinált szobák, konyhák, reklámok, hosszú zongora eladó, Kossuth u. 51. bútor rak tá. 1505 3. 16

NINCSEN fényes karkatunk, minden bútor olcsón adunk, Piac u. 71 udvarban Brilline. 1652 3. 31.

ÚJ díofa háló, mely áll 7 darabból, eladó. Homok u. 128 8-5 óráig. 1452

HÁLÓSZOBÁK ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések, Szalmon bútorüzletében. Jöminőség előnyös árak. Hunyadi u. 2. 1505 5. 5.

TŰZELŐANYAG

TŰZIFA felvágást vállalok géppel, házhoz is megyek. Csokonai u. 1. 1563

LAKÁSTKERES

AZONNALRA keresek 1-2 szobát üresen, fűdősobával, albérletbe is. Lakbér nem számít. Cím a kiadóban. 1524

KERESÉK egy, vagy 2 szobából álló bútorozott lakrészt, konyhával ágynemű nélkül. Megbízható szobalányunk van. Ajánlatokat Zách János, színház, címre. 1515

Antik és bútorok ügynökségének vétel és adása.

Zálog tárgyakért, órákért, bútorokért, bútorgépekért, varrogepekért, fogkepekért, legfőbb fizet. inórákért, ref. püspöki palota. telefon 37-91.

VEGYES

MOSLÉK állandó hordásra eladó Korona vendéglő Csapó u. 17. 1522

HASZNALT RUHA - CIPO

KÉT pár 42-es új bortalpu férficipő eladó. Megtekinthető Pajtás cipészél, Széchenyi u. 8. 1548

INGÓSÁG ELADÁS

KORCSOLYA 5 pengőtől. Törtött gramofon lemezt 2 pengőért veszek. Biró, Hunyadi u. 22. 1155 3. 20

ELADO egy masszív asztali spór, Nagyvárad u. 23. sz. 1518

GAZD. TERMÉNYEK

MÉZNÁDMAGOT szavatolt fajtisza és csiraképes. Ajánlatok olcsó áron. Termelési ismereteket csatolok. László Ignác, Hódmezővásárhely, Rothermere u. 1. 1727

GAZD. ESZKÖZÖK

VETŐGÉPEK új- és használt állapotban, s egyéb gazdasági eszközök beszerzését vitéz Nagy Jánosnál, Hatvan u. 41. 781 4. 27

JÓ állapotban levő 9 sukkos 7 mázsás szekér sürgősen eladó. Borz u. 23. sz. 1535

ELADO HAZ

CSALADI HAZ, naromszobás, adómentes, kifogástalan állapotban ki-tűnően termő gyümölcsösökkel, elsőrendű melékkel, szőlővel, a Nagyerdő szőlő eladó, vagy földdel elcserelehető. Nyúlás, Hadik-utca húsz. Délutánonként. 1925 vv.

LESZERELT malom telepe, kocsmával, pékséggel, lakásokkal olcsón eladó. dr. Elías, Karcag. 1375

ELADO szoba, konyha, Szabó Kálmán utcán. Értekezni lehet 11-2-ig Bujdosó u. 5. C 1481

ELADO 4 szobás, összkomfortos, központi fűtéses villa. Érdeklődni Széchenyi u. 12. 1562

BALATON-U. 70. számú ház 1100 négyzetméteres kerttel eladó. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Fatelep. 14

ELADO HAZHELY

HAJDUSZOBOSZLÓN Madarász utcában, 800 négyzetméter házhoz eladó. Nagy Ferenc, Szondi u. 5. Debrecen. 1289 3. 2.

SZÉCHENYI-u. 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtekinthető a kiadóhivatalban. 44

Szerkesztési felelős: PÁLFI JÓZSEF

Kiadási felelős: NY. SZIGETHY GYULA

(Szerkesztő-igazgató)

Kiadja és nyomja a TISZANTALI KÖNYV-ÉS LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY